

กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย:
กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา จังหวัดชลบุรี

อรญา บำรุงกิจ

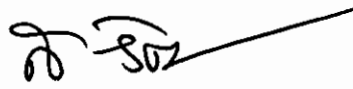
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

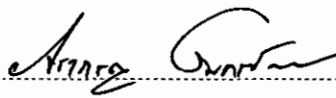
32
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ อรญา บำรุงกิจ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

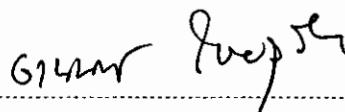
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สุชาดา รัตนวานิชย์พันธ์)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.สุชาดา รัตนวานิชย์พันธ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ อินทราไสย)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานนท์ ไชยสุริยา)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ดร.บุญรอด บุญเกิด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2558

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณา ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และการให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีจากอาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ดร.สุชาติ รัตนวานิชพันธ์ ขอขอบพระคุณ ความกรุณาของกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ อินทราไสย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานนท์ ไชยสุริยา ที่กรุณาให้คำแนะนำ แนวคิด วิธีการ ในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา คุณวิศัลย์ เพ็ชรตระกูล คุณทิวพันธ์ เพ็ชรตระกูล และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนนักเรียนตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ นายจรูญ บำรุงกิจ นางบังอร บำรุงกิจ และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยซาบซึ้งในความรัก ความหวังดี เพื่อให้มีความสำเร็จทางหน้าที่การงานที่ดีในอนาคต

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ส่งเสริม และคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่มีความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อรุณา บำรุงกิจ

51921496: สาขาวิชา: ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร; ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร)
 คำสำคัญ: กลวิธีการสื่อสาร/ การพูด/ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร/ นักเรียนมัธยมศึกษา/ ชลบุรี
 อรณูบำรุงกิจ: กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
 ตอนปลาย: กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา จังหวัดชลบุรี (COMMUNICATIVE
 STRATEGIES USED BY SECONDARY SCHOOL STUDENTS: A CASE STUDY OF SATIT
 UDOMSEUKSA SCHOOL, CHON BURI PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์: สุชาดา
 รัตนวาณิชย์พันธ์, Ph.D., 75 หน้า. ปีพ.ศ. 2558.

กลวิธีการสื่อสารมีบทบาทอย่างมากในกระบวนการสื่อสาร งานนิพนธ์นี้จึงมี
 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบถึงกลวิธีทางการสื่อสารที่นักเรียนใช้ในการสื่อสารและ
 ผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิต
 อุดมศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 75 คน ในการบรรยายลักษณะของบุคคลและสิ่งของ สถิติที่ใช้ใน
 การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ปีที่ 4-6 ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description) คิดเป็น 51% ลำดับที่สองคือ กลวิธี
 การแปลคำต่อคำ (Literal translation) คิดเป็น 13% และลำดับสามคือ กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด
 (Mime) คิดเป็น 9% ในส่วนของกลวิธีการสื่อสารที่ใช้น้อยที่สุดคือ กลวิธีการยกตัวอย่าง
 (Exemplification) คิดเป็น 5%

2. เมื่อนำกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารมาเปรียบเทียบกันพบว่านักเรียนระดับชั้น
 มัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 มีการใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะ มากที่สุดเหมือนกันทั้งสาม
 ระดับชั้น กลวิธีที่พบการใช้มากเป็นลำดับที่สอง และลำดับที่สาม นักเรียนทั้งสามระดับชั้นมีการ
 ใช้ที่แตกต่างกันออกไป

3. ผลการศึกษาค่าความสำเร็จทางการสื่อสาร พบว่านักเรียนทั้งสามระดับชั้นมีค่า
 ความสำเร็จทางการสื่อสารสูงทุกระดับชั้น (71%) โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าความสำเร็จทางการสื่อสารใกล้เคียงกัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 นั้นมีค่าความสำเร็จทางการสื่อสารน้อยที่สุดในกลุ่ม (68%)

51921496: MAJOR: ENGLISH FOR COMMUNICATION; M.A.
(ENGLISH FOR COMMUNICATION)

KEYWORD: COMMUNICATION STRATEGIES/ ENGLISH FOR COMMUNICATION/
SECONDARY SCHOOL STUDENTS/ CHON BURI

ORAYA BUMRUNGKIT: COMMUNICATIVE STRATEGIES USED BY
SECONDARY SCHOOL STUDENTS: A CASE STUDY OF SATIT UDOMSEUKSA SCHOOL,
CHON BURI PROVINCE. ADVISOR: SUCHADA RATTAWANITPUN, Ph.D., 75 P.2015.

Communication strategies play an important role in communication process. This independent study aimed at examining and comparing communication strategies used by 75 high school students, studying in Mattayomsuksa 4-6 at Satit Udomseuksa School in Chon Buri Province. Also, this study attempted to investigate the subject's level of achievement in using communicative strategies to describe people and things. The statistical tests used to analyze the collected data included percentage and means. The results of this study were as follow:

1. The most frequently used communication strategies employed by high school students was the strategy of Description (51%), followed by the strategies of Literal translation (13%), and Mime (9%), respectively. The communication strategy was with the lowest frequency by the subjects was the strategy of Exemplification (5%).

2. Base on the comparison of communication strategy used by high school students, it was shown that students in Mattayomsuksa 4-6 used the strategy of Description with the highest frequency (51%). It was also shown that the subjects in each education level used different communication strategies for the second and the third highest frequencies.

3. Regarding the level of achievement in using communication strategy to describe people and things, it was found at a high level (71%). Specifically, the students in Mattayomsuksa 5 and Matthayomsuksa 6 had almost the same level of achievement. However, for the student in Matthayomsuksa 4, they earned the lowest level of achievement in describing people and things (68%).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
คำถามงานวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของงานวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การพูด	9
การสื่อสาร.....	12
ความหมายของการสื่อสาร	12
ทฤษฎีการสื่อสาร	13
ประเภทของการสื่อสาร.....	16
องค์ประกอบของการสื่อสาร.....	17
กลวิธีการสื่อสาร	20
ประเภทของกลวิธีการสื่อสาร.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	28
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ.....	29
การเก็บข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 ผลการวิจัย.....	32
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประเภท และ กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 -6 โปรแกรมภาษาไทย.....	32
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6	34
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับ มัธยมปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย.....	39
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	43
สรุปผล	43
อภิปรายผล	44
ข้อเสนอแนะ.....	48
บรรณานุกรม.....	50
ภาคผนวก	55
ภาคผนวก ก.....	56
ภาคผนวก ข.....	60
ภาคผนวก ค.....	67
ประวัติย่อของผู้วิจัย	75

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 และจำนวนประโยคที่นักเรียนแต่ละระดับชั้นใช้ในการสื่อสาร	33
4-2 ค่าความถี่และร้อยละของกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย	33
4-3 เปรียบเทียบค่าความถี่และร้อยละการใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6	35
4-4 ค่าความถี่และร้อยละ การใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	36
4-5 ค่าความถี่และร้อยละ การใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	37
4-6 ค่าความถี่และร้อยละ การใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	38
4-7 เปรียบเทียบค่าร้อยละของผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6.....	39
4-8 จำนวนนักเรียนและค่าร้อยละผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 28 คน	40
4-9 จำนวนนักเรียนและค่าร้อยละของผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5	41
4-10 จำนวนนักเรียนและค่าร้อยละของผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	41
ก-1 กรอบการวิเคราะห์กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร	57
ก-2 บันทึกกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร	58
ก-3 การให้คะแนนกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร	59
ค-1 กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง	68
ค-2 กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ	69
ค-3 กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด	70
ค-4 กลวิธีการหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนา	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ค-5 กลวิธีการยกตัวอย่าง.....	72
ค-6 กลวิธีการบรรยายลักษณะ	73
ค-7 กลวิธีการขอความช่วยเหลือ.....	74

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1 กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคล	14
2-2 แบบจำลองการสื่อสารทางเดียวเชิงเส้นตรงแนวนั้นและวีเวอร์	14
2-3 รูปแบบจำลองการสื่อสารของออสกูดและชแรมม์	15

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในชีวิตประจำวันของเรา เนื่องจากเราต้องใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารเพื่อดำเนินงานด้านต่าง ๆ มากมาย ภาษาที่ใช้อยู่ทั่วโลกมีไม่น้อยกว่า 500 ภาษา (ภาษาที่มีใช้ทั่วโลก, 2555) และ หนึ่งในภาษาที่มีการใช้อย่างแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับในสังคมปัจจุบันนั่นก็คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็นภาษาหลักที่ชาวต่างชาตินิยมใช้กันมากที่สุดจนได้รับการนิยามว่าเป็นภาษานานาชาติ (International language) หรือ ภาษาสากล (Global language) และกว่า 53 ประเทศทั่วโลกที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ (เรียนสิงคโปร์คอตคอม, 2553) จากการใช้อย่างแพร่หลายนี้เองหลายประเทศจึงใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางทางการสื่อสารทางด้านธุรกิจ ยกตัวอย่างเช่น ธุรกิจทางการนำเข้า-ส่งออก ธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจด้านอุตสาหกรรม ฯลฯ ด้วยเหตุนี้เองสถานศึกษาส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญและจัดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาหนึ่งในการเรียนการสอน (ปราณี กุลละวณิชย์, 2544)

ในประเทศไทย ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทเช่นกัน มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางเพื่อติดต่อธุรกิจหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการค้าและการท่องเที่ยว ซึ่งจะเห็นได้จากสื่อโฆษณาทางวิทยุ โทรทัศน์ และนิตยสารต่าง ๆ ที่มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางทางการสื่อสารมากกว่าภาษาอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้เองกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีกำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับและเป็นหนึ่งในแปดกลุ่มสาระที่ทางโรงเรียนต้องกำหนดให้นักเรียนได้เรียนตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1-4 หรือกำหนดให้นักเรียนเรียนเป็นภาษาที่ สอง (English as Second Language: ESL) ตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2539 เป็นต้นมา (กระทรวงศึกษา, 2539)

จากความสำคัญดังกล่าว หลายโรงเรียนทั่วประเทศไทยได้มีการจัดตั้งเป็นโรงเรียนนานาชาติ (International school), โรงเรียนสองภาษา (Bilingual school) หรือ โครงการภาษาอังกฤษ (English program) เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองได้เลือกเรียนและเป็นการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษอีกด้วย ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาปีพุทธศักราช 2551 ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องเรียนภาษาต่างประเทศไว้ว่า เนื่องจากภาษาต่างประเทศนั้นมีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ เพื่อให้ตระหนักถึงความหลากหลายและมุมมองของสังคมโลก (หลักสูตรสถานศึกษาปี 2551, กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ, 2552) ตามที่ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปี 2551 ว่า การ

เรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ และการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก ตามข้อความดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารเพื่อให้เข้ากับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ประเทศไทยมีการติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อเพื่อการค้า หรือเพื่อสร้างสัมพันธไมตรีด้านต่าง ๆ การใช้ภาษาในการสื่อสารจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าหลาย ๆ โรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมากขึ้น และตามหลักสูตรสถานศึกษาปี 2551 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ว่า นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง และสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคมได้ จากข้อความดังกล่าวเป็นเพียงหนึ่งในความสำคัญเท่านั้น และในการพัฒนาศักยภาพทางการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนนั้น ควรมีการพัฒนาให้ครบทั้งสี่ด้านคือ ทางด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน (ประเทือง ใจหาญ, 2546) นอกจากนี้ทักษะการฟังที่มีความสำคัญแล้ว ทักษะการพูดก็เป็นอีกทักษะหนึ่งที่ทุกโรงเรียนให้ความสำคัญ ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักสูตรภาษาอังกฤษปีพุทธศักราช 2539 ที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญทางด้านทักษะการพูดโดยให้เริ่มมีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539) สำหรับความสามารถในการพูดหรือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนบางคนมีพื้นฐานและความสามารถในการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี แต่สำหรับบางคนนั้นมีความสามารถทางด้านการใช้ภาษาพอประมาณ สาเหตุจากความรู้พื้นฐานทางภาษาของแต่ละคนมีความแตกต่างกันนั่นเอง ดังนั้นกลวิธีทางการสื่อสารจึงเข้ามามีบทบาทและมีความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ดังที่แฟร์ช และแคสเปอร์ (Faerch & Kasper, 1983) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนภาษาที่สองใช้กลวิธีทางการสื่อสารแบบต่าง ๆ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษ แต่ถึงแม้ว่าจะมีการใช้กลวิธีทางการสื่อสารแล้วก็ตามนักเรียนก็ยังคงมีข้อผิดพลาดทางการใช้ภาษา หากครูผู้สอนสามารถทราบถึงข้อผิดพลาดหรือกลวิธีที่นักเรียนใช้ก็จะสามารถช่วยแก้ปัญหาในการใช้ภาษาของนักเรียนได้ง่ายขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจึงจำเป็นและควรให้ความสำคัญต่อกลวิธีทางการสื่อสารที่นักเรียนใช้ เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในระดับสูงต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยหลายท่านได้ให้ความสำคัญในเรื่องของกลวิธีการสื่อสารและได้ศึกษาวิจัยเรื่องนี้กับนักเรียนระดับประถม มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน อาทิเช่น กาญจนา เสียรประภัสสร (2538) ได้ศึกษาเรื่อง ความสามารถด้านการ

สื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสามัญศึกษา ผลของงานวิจัยคือ จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการใช้กลวิธีทางการสื่อสารอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คิดเป็นร้อยละ 50.75 แต่เมื่อดูผลความสามารถด้านการใช้กลวิธีทางการสื่อสารของนักเรียนสายวิทยาศาสตร์และสายศิลป์ภาษา พบว่า นักเรียนสายวิทยาศาสตร์มีความสามารถด้านการใช้กลวิธีทางการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 54.69 ซึ่งดีกว่านักเรียนสายศิลป์ภาษาซึ่งมีความสามารถด้านการใช้กลวิธีทางการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 46.81 นอกจากนี้ กฤตพร บุญการรินทร์ (2550) วิจัยเรื่อง ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของมัคคุเทศก์ชาวไทยในจังหวัดเชียงใหม่ ผลของงานวิจัยคือ มัคคุเทศก์กลุ่มตัวอย่างสามารถใช้คำศัพท์ได้ในระดับดีในทุก ๆ จุดประสงค์ และดารณี สุวรรณวาริ (2550) วิจัยเรื่อง กลวิธีการสื่อสารในทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยคือ ความสามารถของนักเรียนทั้งสามกลุ่ม เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ กลวิธีการสื่อสารที่มีพื้นฐานทางความรู้ทั่วไป (38.36 %) กลวิธีการสื่อสารแบบกล่าวซ้ำ (27.06%) และกลวิธีการสื่อสารโดยใช้ท่าทาง (26.46 %) และไม่พบกลวิธีการหลีกเลี่ยงในกลุ่มนี้ เป็นต้น นอกจากนี้ในต่างประเทศ มีผู้วิจัยที่ให้ความสำคัญเรื่องกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น พูลลิส และชิลส์ (Poullisse & Schils, 1989) ได้ศึกษาปัจจัยสองประการที่มีผลต่อการใช้กลวิธีการชดเชยของนักเรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาอังกฤษ คือ ระดับความสามารถทางภาษาสามระดับ คือ ระดับสูง ปานกลาง และต่ำของภาระงานสามชนิด คือการอธิบายคำศัพท์ การเล่าเรื่องที่ฟังจากภาษาแม่ และการสัมภาษณ์ปากเปล่า พบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงใช้กลวิธีการชดเชยน้อยกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับต่ำกว่า และ ดอร์นเย (Dornyei, 1995) ได้ศึกษากลวิธีการสื่อสารสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพของการพูด โดยศึกษาการพูดของนักเรียนฮังการี 109 คน เป็นชาย 37 คน เป็น หญิง 72 คน อายุระหว่าง 15-18 ปี ที่เรียนภาษาอังกฤษทั้งหมดแปดห้องเรียน ในห้าโรงเรียน โดยแบ่งนักเรียนเป็นสามกลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งฝึกใช้กลวิธีการสื่อสารเน้นเฉพาะการหลีกเลี่ยง และการแทนที่ (Topic avoidance and replacement) การพูดโดยอ้อมและการใช้ส่วนเดิมเติม กลุ่มที่สองฝึกครบทุกทักษะ โดยไม่เน้นกลุ่มใดเป็นพิเศษ และกลุ่มที่สามเน้นการพูดแต่ไม่เน้นกลวิธีการสื่อสาร ใช้เวลาฝึกหกสัปดาห์ ผลการวิจัยคือ การฝึกให้นักเรียนใช้กลวิธีการสื่อสารนั้นทำให้คุณภาพการสื่อสารนั้นมีมากขึ้น มีการใช้ภาษาโต้ตอบสื่อสารมากขึ้น นักเรียนสามารถพูดได้คล่องขึ้น และนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกการใช้กลวิธีการสื่อสาร เป็นต้น

งานวิจัยที่ได้ยกตัวอย่างมานี้ เป็นงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงการศึกษาการสื่อสารโดยศึกษาทักษะการพูดโดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จากงานวิจัยทำให้ทราบว่า การใช้กลวิธีการ

สื่อสารในลักษณะต่าง ๆ นั้น ทำให้การสื่อสารนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้พูด หรือช่วยในการแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาของผู้สื่อสาร จึงอาจกล่าวได้ว่าการใช้กลวิธีการสื่อสารทำให้การส่งข้อมูลระหว่างผู้พูดและผู้ฟังมีประสิทธิภาพและสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันได้

อย่างไรก็ตามจากงานวิจัยดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ศึกษากลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับชั้นเดียวกันเท่านั้น และจากการที่ยังไม่มีผู้วิจัยท่านใดทำงานวิจัยเพื่อศึกษากลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6) ทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 กับครูผู้สอนชาวต่างชาติในวิชาภาษาอังกฤษ (ฟัง-พูด) ว่านักเรียนใช้กลวิธีใดในสื่อสาร เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาสำหรับผู้สนใจ และเป็นการวางแนวทางเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6) เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับใช้ในการศึกษาในระดับชั้นอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย
2. เปรียบเทียบประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย

คำถามงานวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 นั้น ใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารประเภทใดมากที่สุด
2. นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 มีความแตกต่างทางด้านการใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหรือไม่
3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 มีผลสำเร็จทางการสื่อสารต่างกันหรือไม่ และคิดเป็นร้อยละเท่าไรในแต่ละระดับชั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อใช้เป็นแนวทางให้แก่ครูผู้สอนในการปรับปรุงความสามารถในการใช้กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางให้แก่ครูผู้สอนวิชา ฟัง-พูด (Listening and Speaking) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของวิชาการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของงานวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย จำนวน 75 คน ในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา
2. กรอบการวิเคราะห์กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้คัดเลือกมาจากกลวิธีการสื่อสารของทาโรน และยูล์ด (Tarone & Yule, 1989) แคสเปอร์ และแฟร์ช (Kasper & Faerch) และ รีเบคก้า (Rebecca, 1990)
3. การทำวิจัยในครั้งนี้ ไม่กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน โดยนักเรียนสามารถทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารจนแล้วเสร็จ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพูดเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การสื่อสารโดยการใช้ถ้อยคำ สีหน้า แววตา และกริยาท่าทางเป็นสื่อ เพื่อให้ผู้ฟัง คือผู้รับสารรับรู้และเกิดการตอบสนอง ทั้งทางวจนภาษาและอวจนภาษา ได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ผู้พูดวางไว้ (ปรัชญา อากาศ, 2548)

กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนภาษาที่สองใช้เพื่อสื่อสารความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจตรงกันและ เป็นกระบวนการการสื่อสารที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกันเมื่อเกิดปัญหาในการสื่อสาร กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ใช้กรอบแนวคิดของทาโรน และยูล์ด (Tarone & Yule, 1989), แคสเปอร์ และแฟร์ช (Kasper & Faerch,

1980), และ รีเบคก้า (Rebecca, 1990) โดยมีกรอบการวิเคราะห์กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารดังต่อไปนี้

1. การยืมคำ (Language Transfer) เป็นกลวิธีการยืมคำจากภาษาแม่มาใช้ในการสื่อสารหรือการใช้โครงสร้างของภาษาแม่ โดยการเรียงประโยคโดยใช้โครงสร้างประโยคแบบภาษาแม่ โดยแบ่งได้ 2 ประเภทดังนี้

1.1 กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language Switch) เป็นการพูดในลักษณะที่ผู้พูดไม่ทราบคำศัพท์ที่ต้องการพูด จึงนำภาษาแม่มาใช้ในการสื่อสาร

ตัวอย่างเช่น Where is my รองเท้า? สังเกตได้ว่าผู้พูดใช้คำว่า “รองเท้า” แทนคำว่า “shoes”

1.2 กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ (Literal Translation) เป็นการพูดโดยการเรียงโครงสร้างประโยคตามแบบภาษาแม่

ตัวอย่างเช่น เช่น Sock black เป็นต้น ผู้พูดต้องการจะบอกว่าถุงเท้า นั้นสีดำซึ่งควรจะพูดว่า “black sock” แต่กลับพูดแบบตรงตัวโดยใช้คำว่า “sock black” แทน

2. กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Mime) เป็นกลวิธีการสื่อสารโดยการใช้อวัจนภาษาเข้ามาช่วยในการสื่อสาร เช่น การใช้ท่าทาง, การแสดงออกทางสีหน้า, การเคลื่อนไหวมือหรือร่างกาย เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น Who can, uh, uh...(gesture), like this. (ท่าทำตัดต้นไม้) ผู้พูดใช้ท่าทางเพื่อสื่อความหมายแทนเมื่อคิดคำว่า “ตัดต้นไม้” ไม่ได้

3. กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance) เป็นกลวิธีการพูดที่หลีกเลี่ยงเพื่อแก้ไขปัญหาที่ผู้พูดไม่สามารถจะอธิบายเรื่องนั้นได้อย่างไร

ตัวอย่างเช่น I don't want to talk anymore. เมื่อผู้พูดไม่สามารถจะอธิบายถึงเรื่องที่ต้องการจะพูดได้จึงเลี่ยงการสนทนาด้วยประโยค “I don't to talk anymore.”

4. กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดนั้นยกตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ฟัง

ตัวอย่างเช่น There are many colors such as red, blue, and black. ผู้พูดยกตัวอย่างของสิ่งของที่ต้องการจะกล่าวถึง เพื่อขยายความให้ผู้สนทนานั้นเข้าใจ

5. กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description) เป็นกลวิธีการอธิบาย บรรยายถึงลักษณะต่าง ๆ เช่น รูปร่าง รูปทรง สี ในกรณีที่ผู้พูดไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ที่ตนต้องการจะสื่อสารได้

ตัวอย่างเช่น It has square shape. ผู้พูดบรรยายถึงลักษณะของสิ่งของที่ต้องการจะสื่อสารถึง โดยผู้พูดนั้นบรรยายถึงลักษณะรูปทรงให้ผู้สนทนาเข้าใจ

6. กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting Help) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดของความช่วยเหลือจากคู่สนทนาเมื่อผู้พูดนั้นไม่สามารถพูดต่อในประโยคนั้นได้

ตัวอย่างเช่น What does it call that one. ผู้พูดไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ที่ต้องการจะสื่อสารได้จึงถามคู่สนทนาว่าสิ่งนั้นเรียกว่าอะไร

กิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นกิจกรรมเพื่อทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของนักเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารสองกิจกรรม ได้แก่ การอธิบายลักษณะบุคคล และเครื่องแต่งกาย และการอธิบายลักษณะสิ่งของเครื่องใช้ โดยทั้งสองกิจกรรม ได้นำมาจากจุดประสงค์การเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาปี 2551 วิชาภาษาต่างประเทศ มีรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การอธิบายลักษณะบุคคล และเครื่องแต่งกาย เป็นกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร เพื่อทดสอบทักษะทางการพูดโดยอธิบายถึงลักษณะบุคคลิก หน้าตา และเครื่องแต่งกายในภาพ กิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดให้ทั้งหมดห้าภาพ ว่ามีลักษณะอย่างไร โดยให้นักเรียนอธิบายถึงลักษณะของบุคคล เช่น ลักษณะทรงผม ลักษณะสีผิว ลักษณะหน้าตา ลักษณะเสื้อ ลักษณะรองเท้า เป็นต้น เพื่อให้ครูชาวต่างชาติได้ตอบคำถาม ว่านักเรียนต้องการสื่อสารถึงบุคคลใดในภาพ

2. การอธิบายลักษณะสิ่งของเครื่องใช้ คือกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร เพื่อทดสอบทักษะทางการพูด โดยอธิบายถึงสิ่งของเครื่องใช้ในภาพกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดให้ทั้งหมดห้าภาพ ว่ามีลักษณะอย่างไร โดยให้นักเรียนอธิบายถึงลักษณะของสิ่งของเครื่องใช้ เช่น การอธิบายถึงลักษณะของคอมพิวเตอร์ การอธิบายถึงลักษณะของโต๊ะ เป็นต้น เพื่อให้ครูชาวต่างชาติได้ตอบคำถาม ว่านักเรียนต้องการสื่อสารถึงสิ่งของเครื่องใช้ประเภทใดตามภาพ

ความสำเร็จทางการสื่อสาร คือ การที่ผู้พูด (นักเรียน) สามารถพูดเพื่อสื่อสารให้ผู้ฟัง (ครูชาวต่างชาติ) เข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดนั้นต้องการจะสื่อสาร กล่าวคือ เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารจบหนึ่งกิจกรรมกิจกรรม ครูชาวต่างชาติสามารถระบุได้ว่านักเรียนอธิบายถึงภาพลักษณะบุคคล ลักษณะเครื่องแต่งกาย และลักษณะสิ่งของเครื่องใช้ ในกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง โดยทั้งสองกิจกรรมแบ่งเป็นกิจกรรมละห้าคะแนน เนื่องจากหนึ่งกิจกรรมให้นักเรียนอธิบายทั้งหมดห้าภาพ รวมเป็นคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยคิดค่าความสำเร็จทางการสื่อสารเป็นสามค่าดังนี้ คือ ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารสูง ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง และค่าความสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ โดยแบ่งค่าความสำเร็จทางการสื่อสารตามคะแนนดังนี้

1. ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารสูง คือนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 8-10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80 – ร้อยละ 100

2. ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง คือนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 5-7 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50

3. ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ คือนักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่า 5 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยน้อยกว่า ร้อยละ 50

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยเรื่อง กลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย ตรีศึกษา โรงเรียนสาธิต อุดมศึกษา พัทยา จังหวัดชลบุรี มีดังต่อไปนี้

1. การพูด
 - 1.1 ความหมายของการพูด
 - 1.2 องค์ประกอบของการพูด
2. การสื่อสาร
 - 2.1 ความหมายของการสื่อสาร
 - 2.2 ทฤษฎีการสื่อสาร
 - 2.3 ประเภทของการสื่อสาร
 - 2.4 องค์ประกอบของการสื่อสาร
3. กลวิธีการสื่อสาร
 - 3.1 ความหมาย
 - 3.2 ประเภทของกลวิธีการสื่อสาร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การพูด

ปัจจุบันการสื่อสารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนเรา เนื่องจากเราจะต้องอาศัยการสื่อสารเพื่อให้เราได้เข้าใจซึ่งกันและกัน การพูดเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการสื่อสาร ซึ่งถือเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีความสำคัญระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง การพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกด้วยน้ำเสียง ถ้อยคำต่าง ๆ และสามารถเป็นเครื่องมือในการสื่ออารมณ์ของคนเราได้อีกด้วย

การพูดเป็นพฤติกรรมทางการสื่อสารที่ผู้พูดนั้นต้องกำหนดจุดมุ่งหมายในการพูดไว้อย่างชัดเจน ผู้พูดต้องใช้ไหวพริบ และวาทศิลป์ทางการพูด เพื่อให้ผู้ฟังนั้นเข้าใจ เพื่อให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ทางการสื่อสาร ในกระบวนการสื่อสารนั้นการพูดนั้นเป็นการใช้ถ้อยคำ กิริยาอาการ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูดสู่ผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังนั้นเกิดการรับรู้และการตอบสนอง การพูดเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ของมนุษย์เพื่อเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดข้อมูลให้ผู้อื่นได้รับรู้ และเมื่อยุคสมัยของเรานั้นเปลี่ยนแปลงไป กระบวนการทางการพูดจึงเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีความรวดเร็วที่สุดเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้คนหมู่มากได้รับรู้ในคราวเดียวกัน (กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์, 2551)

ความหมายของการพูด

การพูดเป็นวิธีการหนึ่งที่มีมนุษย์เราใช้ในการสื่อสาร เพื่อถ่ายทอดความรู้และเรื่องราวต่าง ๆ การพูดเป็นพฤติกรรมการสื่อสารที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย การพูดนั้นถือเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เพราะการพูดนั้นต้องมีหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถทำให้ผู้ที่รับสารนั้นบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารได้ (คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542) มีผู้ให้ความหมายของการพูดไว้ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายของการพูด หมายถึง การเปล่งเสียงออกเป็นถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาอาการ เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเกิดการตอบสนอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

ปรัชญา อภากุล (2548) ได้ให้ความหมายของการพูด หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทศนคติ ประสบการณ์ และอื่น ๆ จากผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยผ่านทางถ้อยคำ สีหน้า แววตา รวมทั้งน้ำเสียง และอากัปกิริยาที่แสดงประกอบ เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนองทั้งทางวจนภาษาและอวจนภาษาได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ผู้พูดวางไว้

รัฐจิตร แก้วจำปา (2544) ได้ให้คำจำกัดความของการพูด หมายถึง การส่งสารโดยการใช้น้ำเสียงและกิริยาท่าทางเป็นสื่อ หรือการส่งสารโดยใช้วจนภาษาและอวจนภาษา เพื่อให้ผู้ฟังคือผู้รับสารได้เข้าถึงและรับรู้

สวนิต ชมาภย์ (2535) ได้ให้ความหมายของการพูด คือการใช้น้ำเสียง และอากัปกิริยา ท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด ให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนอง

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การพูด คือ การสื่อสารโดยใช้ทั้งวจนภาษา และอวจนภาษา เพื่อแสดงถึงความรู้และความคิดของผู้ส่งสาร นอกจากนั้นการพูดยังเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้พูดนั้นต้องศึกษาหลักการและวิธีการเพื่อนำเสนอความรู้ด้วยภาษาที่ดีที่สุดเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจและบรรลุถึงเป้าหมายตามผู้พูดตั้งใจไว้

องค์ประกอบของการพูด

การพูดจะเกิดประโยชน์สูงสุดได้ ไม่เพียงแต่ผู้พูดเท่านั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อการพูด (กอบกาญจน์ วังวิสิทธิ์, 2551) มียุทธศาสตร์หลักที่สำคัญ 5 ประการดังนี้

1. ผู้พูด เป็นผู้ที่ถ่ายทอดสารที่ต้องการออกไปด้วยภาษา เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ดังนั้นจึงต้องอาศัยศิลปะหรือสิ่งอื่นใดที่จะใช้ประกอบการถ่ายทอด เช่น น้ำเสียง ท่าทาง เป็นต้น ผู้พูดนั้นจะต้องมีคุณสมบัติหลายประการ เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง, มีบุคลิกภาพที่ดี, มีการเลือกใช้คำได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นต้น ในการที่ผู้พูดนั้นมีสื่อประกอบการพูด ผู้พูดต้องรู้วิธีการใช้สื่อดังกล่าวเพื่อไม่ให้เกิดการติดขัด และผู้พูดเองต้องมีความรู้อย่างถ่องแท้เพื่อให้ผู้ฟังได้รับข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้ฟัง เป็นผู้ที่ทำหน้าที่รับการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ต่าง ๆ จากผู้พูดโดยผ่านทางกรฟัง ผู้ฟังควรให้ความสนใจกับเรื่องที่ผู้พูดนั้นต้องการจะสื่อสาร หากเป็นเรื่องที่สามารถศึกษาได้ก่อนล่วงหน้า ผู้ฟังควรศึกษาเรื่องนั้นมาก่อน เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้น และเมื่อต้องการจะซักถาม ผู้ฟังควรรอให้ผู้พูดนั้นพูดจบและรอเวลาเพื่อเปิดจังหวะให้ซักถาม

3. สาร คือ ข้อมูลที่ผู้พูดต้องการส่งต่อไปยังผู้ฟัง ควรเป็นเรื่องที่ผู้พูดนั้นมีความรู้ มีความสนใจ หรือเป็นเรื่องราวที่มีเหตุผล สามารถถ่ายทอดอย่างเป็นลำดับเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน นอกจากนี้ สิ่งสำคัญของสารก็ต้องเป็นสิ่งที่มีความเหมาะสมกับผู้ฟังและสถานการณ์ในขณะนั้นอีกด้วย

4. สื่อ คือ สิ่งที่ช่วยให้ผู้พูดสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ และอื่น ๆ ของตนไปยังผู้ฟังได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สื่อนั้นจะมีความน่าสนใจมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งที่ผู้พูดต้องเลือกสรรมาใช้ เริ่มตั้งแต่ การเลือกสื่อทางภาษา กล่าวคือ การเลือกถ้อยคำ ภาษา ในการบรรยายจนกระทั่งการเลือกใช้โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อความเหมาะสมและเพื่อให้เนื้อหาที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

5. ถ้อยคำหรือการพูด คือ การเลือกสรรภาษาที่จะใช้ในการนำเสนอ ต้องถูกต้องเหมาะสม เข้าใจง่าย ออกเสียงได้อย่างถูกต้องตามอักขรวิธี ในการพูดบางเรื่องหากเรามีการพูดวรรคตอนผิดหรือเว้นวรรคผิด การพูดในครั้งนั้นผู้ฟังอาจเข้าใจความหมายผิดหรือเข้าใจในสิ่งที่แตกต่างกันออกไปจากเรื่องที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสารนั่นเอง

จากองค์ประกอบของการพูดเพื่อการสื่อสารที่เราสังเกตเห็นว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญ ทางด้านการสื่อสารแล้ว ในการพูดเพื่อการสื่อสารนั่นเองมีกระบวนการหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า กลวิธีการ

สื่อสาร ซึ่งมีความสำคัญในการพูดเพื่อการสื่อสาร และเป็นกลวิธีการซึ่งช่วยแก้ไขปัญหาทางการสื่อสาร เพื่อให้การสื่อสารนั้นบรรลุเป้าหมายของผู้พูด

การสื่อสาร

ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน คงปฏิเสธไม่ได้ว่าต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นเสมอ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เริ่มจากสังคมที่เล็กที่สุดนั่นคือครอบครัว ไปจนถึงสังคมที่กว้างขึ้นนั่นคือสังคมการทำงาน ฉะนั้นการที่คนเราจะเกิดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้ การสื่อสารจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเป็นสื่อกลางเพื่อให้มนุษย์เข้าใจในความต้องการของแต่ละฝ่าย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งก็คือ การมีสัมพันธภาพระหว่างมนุษย์ ด้วยสัมพันธภาพนี้ทำให้มนุษย์เราพัฒนาคุณภาพของการสื่อสารให้มีคุณภาพสูงยิ่ง ๆ ขึ้นไปโดยไร้ข้อจำกัด และไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดหรือวัยใดก็ตาม (คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540)

ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสาร ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Communications มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Communis หมายถึง ร่วมกัน (Common) นั่นคือ เมื่อมีการสื่อสารหรือการสื่อสารความหมาย หมายถึงการกระทำร่วมกันในบางสิ่งบางอย่าง ได้แก่การถ่ายทอดหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้ ความคิดร่วมกันระหว่างผู้ทำการสื่อสารและผู้รับสาร (McQuail, 2005)

การสื่อสาร หมายถึง การติดต่อกันระหว่างมนุษย์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ฝ่ายหนึ่งรับรู้ความหมายของอีกฝ่ายหนึ่ง และเกิดผลตอบสนอง การให้ความหมายของการสื่อสารข้างต้นนั้น ไม่ใช่ความหมายที่สมบูรณ์ เนื่องจากความหมายของการสื่อสารนั้นครอบคลุมการใช้ชีวิตประจำวันของคนเราในแทบทุกเรื่องและทุกเวลา ดังนั้นนักวิชาการด้านการสื่อสารจึงได้ให้ความหมายของคำว่า “การสื่อสาร” ต่าง ๆ กันดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของการสื่อสารคือ การนำหนังสือหรือข้อความของฝ่ายหนึ่งส่งให้อีกฝ่ายหนึ่ง

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2542) กล่าวถึงความหมายของการสื่อสารว่า เป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยใช้สื่อหรือช่องทางต่าง ๆ เพื่อมุ่งหมายโน้มน้าวจิตใจให้เกิดผลในการให้เกิดการรับรู้ หรือเปลี่ยนทัศนคติ หรือให้เปลี่ยนพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

วิรัช สงวนวงษ์วาน (2547) ให้ความหมายว่า การสื่อสารคือ การถ่ายโอน (Transfer and understanding of meaning) ดังนั้น การติดต่อสื่อสารจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อสามารถส่งผล

ต่อความหมายและผู้รับเกิดความเข้าใจถูกต้อง การสื่อสารอาจมีลักษณะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal communication) และเป็นเครือข่ายองค์กรหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าการติดต่อสื่อสารขององค์กร (Organization communication)

ธิดิภพ ชยธวัช (2548) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นการส่งมอบสารสนเทศและสิ่งมีความหมายต่าง ๆ จากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่ง โดยการใช้สัญลักษณ์ที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน หรือเป็นการแลกเปลี่ยนสารสนเทศและการส่งมอบสิ่งที่มีความสำคัญต่าง ๆ

มิลเลอร์ (Miller, 1951) กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง การถ่ายทอดข่าวสารจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

รอยซ์ และเบทสัน (Ruesch & Bateson, 1951) ให้ความเห็นว่า การสื่อสารไม่ได้หมายถึงการถ่ายทอดสารด้วยภาษาพูด ภาษาเขียนที่ชัดเจน และแสดงเจตนาธรรมเท่านั้น แต่การสื่อสารยังรวมไปถึงกระบวนการทั้งหลายที่คนมีอิทธิพลต่อกันด้วย

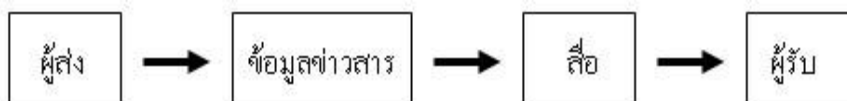
ออสกู๊ด (Osgood, 1971) กล่าวว่า ความหมายโดยทั่วไป การสื่อสารจะเกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่งคือผู้ส่งสารมีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่งคือผู้รับสาร โดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งถูกส่งผ่านสื่อที่เชื่อมระหว่างสองฝ่าย

จากคำนิยามต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถสรุปได้ว่า การสื่อสาร คือ การถ่ายทอดข้อมูลจากบุคคลหนึ่งสู่อีกบุคคลหนึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การสื่อสารนั้นไม่ได้มีเพียงแต่การใช้ภาษาพูดเท่านั้น แต่ยังรวมถึงภาษาสัญลักษณ์ ภาพวาด ดนตรี หรือแม้แต่สีหน้าท่าทางของคนเราทุกคนด้วย

ทฤษฎีการสื่อสาร

ทฤษฎีทางการสื่อสาร หมายถึง การอธิบายให้ทราบถึงลักษณะขององค์ประกอบการสื่อสารและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ (ธนวดี บุญลือ, 2535) ยังมีอีกนิยามหนึ่งที่กล่าวว่า ทฤษฎีการสื่อสาร คือ ข้อความที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสิ่งต่าง ๆ โดยมีการจัดระเบียบของความหมาย ทฤษฎีการสื่อสารจึงเกิดขึ้นโดยอาศัยลักษณะองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในกระบวนการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ (เสนาะ ดิยาว, 2538) ความมุ่งหมายของการสื่อสารย่อมต้องการความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้สื่อสารและผู้รับ เป็นพื้นฐาน นอกเหนือไปจากนั้นยังต้องการผลการปฏิบัติของผู้รับตามที่ต้องการ และการปรับปฏิกริยาของผู้รับเพื่อปรับปรุงระบบการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพต่อไป (ศุภรศมี จิตกุลเจริญ, 2540)

การสื่อสาร (Communication) คือกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างบุคคลต่อบุคคลหรือบุคคลต่อกลุ่ม โดยใช้สัญลักษณ์ สัญญาณ หรือพฤติกรรมที่เข้าใจกัน (คณาจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540) โดยมีองค์ประกอบดังนี้

ภาพที่ 2-1 กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคล

จากองค์ประกอบของการสื่อสารด้านบนสามารถอธิบายได้ว่า ผู้ส่งสารคือ ผู้ที่ทำหน้าที่ส่งข้อมูลหรือสารไปยังผู้รับสาร โดยผ่านช่องทางที่เรียกว่า สื่อ หากเป็นการสื่อสารทางเดียวผู้ส่งจะทำหน้าที่ส่งเพียงประการเดียวแต่ถ้าเป็นการสื่อสาร 2 ทาง ผู้ส่งสารจะเป็นผู้รับในบางครั้งด้วย ผู้ส่งสารจะต้องมีทักษะในการสื่อสาร มีเจตคติต่อตนเอง ต่อเรื่องที่จะส่ง ต้องมีความรู้ในเนื้อหาที่จะส่ง และอยู่ในระบบสังคมเดียวกับผู้รับก็จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ซึ่งการสื่อสารทั้งสองประเภท มีรูปแบบจำลองดังนี้

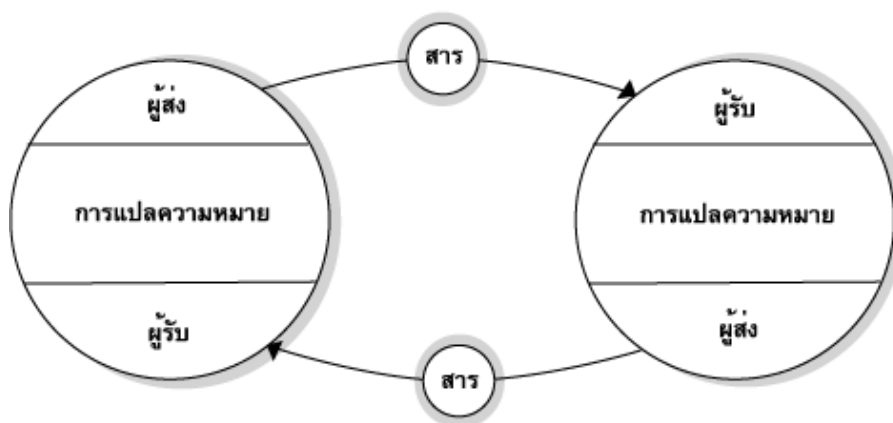

ภาพที่ 2-2 แบบจำลองการสื่อสารทางเดียวเชิงเส้นตรงของแชนนอนและวีเวอร์

รูปแบบจำลองการสื่อสารของแชนนอนและวีเวอร์ (กิดานันท์ มลิทอง, 2543) เป็นรูปแบบจำลองการสื่อสารทางเดียว โดยผู้ส่งสารส่งสารโดยผ่านสื่อไปยังผู้รับสารในทิศทางเดียวโดยไม่มี การโต้ตอบกลับจากผู้รับตามแบบจำลองของแชนนอน และวีเวอร์ (Shannon and Weaver) จะมองถึง

องค์ประกอบพื้นฐานของการสื่อสารเช่นเดียวกับเบอร์โลแล้ว ยังให้ความสำคัญกับสิ่งรบกวน (Noise) ด้วยเพราะในการสื่อสารหากมีสิ่งรบกวนเกิดขึ้นก็จะหมายถึงการเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร เช่น หากอาจารย์ใช้ภาพเป็นสื่อการสอนแต่ภาพนั้นไม่ชัดเจนหรือเล็กลงไปก็จะทำให้ผู้เรียนเห็นไม่ชัดเจนทำให้เกิดการไม่เข้าใจ

รูปแบบจำลองเชิงวงกลมการสื่อสารของออสกูดและชแรมม์

ภาพที่ 2-3 รูปแบบจำลองการสื่อสารของออสกูดและชแรมม์

รูปแบบจำลองการสื่อสารของออสกูด และชแรมม์ (กิดานันท์ มลิทอง, 2543) เป็นรูปแบบการจำลองการสื่อสารสองทาง (Two-way communication) เป็นการสื่อสารที่มีการส่งสารไปมาระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ผู้ส่งสารสามารถทราบปฏิกิริยาการโต้ตอบระหว่างกัน กล่าวได้ว่าในการสื่อสารลักษณะนี้ ผู้ส่งสารจะเป็นผู้รับสารด้วยในบางครั้ง

จากรูปแบบจำลองการสื่อสารทั้งสองแบบนี้ อธิบายได้ถึงการสื่อสารของมนุษย์ โดยกล่าวถึงผู้ส่งสารและผู้รับสาร ผ่านตัวกลางสำคัญคือ สื่อ ซึ่งเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งองค์ประกอบสำคัญทั้ง 3 นี้ จะเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์ทำการสื่อสาร จะขาดองค์ประกอบใดไปไม่ได้ นอกจากนี้ทฤษฎีการสื่อสารที่ได้กล่าวมานั้นยังช่วยอธิบายในเรื่องของประเภทและองค์ประกอบของการสื่อสารในงานวิจัยครั้งนี้

ประเภทของการสื่อสาร

ในปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่ามีภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันนั้นมีหลายรูปแบบและแตกต่างกันออกไป เนื่องด้วยมนุษย์เราต้องการสื่อสารและต้องการให้ผู้รับสารมีความเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การสื่อสารนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารนั้นเป็นสิ่งที่คนในกลุ่มตกลงกัน เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องราวต่าง ๆ การสื่อสารนั้นมีรูปแบบต่าง ๆ กันออกไป เช่น การใช้ภาษาพูด การใช้ภาษาสัญลักษณ์ เป็นต้น การใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารนั้นมีวิธีการแตกต่างกันออกไป

นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน ได้จำแนกประเภทของการสื่อสาร โดยอาศัยเกณฑ์ในการจำแนกที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ (ระวีวรรณ ประกอบผล, 2540)

1. การจำแนกตามกระบวนการหรือการไหลของข่าวสาร

การจำแนกตามกระบวนการหรือการไหลของข่าวสาร สามารถจำแนกได้ 2 ประเภทดังนี้

1.1 การสื่อสารทางเดียว (One-way communication) เป็นการสื่อสารทางเดียว โดยที่ข่าวสารจะถูกส่งไปยังผู้รับสารในทิศทางเดียวโดยไม่มีการโต้ตอบกลับจากผู้รับ เป็นการสื่อสารผ่านทาง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การออกคำสั่ง หรือการมอบหมายงาน โดยที่ผู้รับสารไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ผู้รับสารอาจไม่เข้าใจหรือเข้าใจในสารนั้นไม่ถูกต้องตามเจตนาของผู้ส่งสาร และผู้ส่งสารเองก็ไม่สามารถทราบได้ว่าผู้รับสารนั้นเข้าใจหรือไม่ การสื่อสารประเภทนี้จึงเหมาะสมกับข่าวสารที่สามารถเข้าใจได้ง่าย

1.2 การสื่อสารสองทาง (Two-way communication) เป็นการสื่อสารที่มีการส่งสารไปมาระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ดังนั้น ผู้ที่ทำการสื่อสารในแต่ละฝ่ายนั้นจึงเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารในขณะเดียวกัน ผู้ส่งสารสามารถทราบปฏิกิริยาการโต้ตอบระหว่างกัน ทำให้สามารถทราบได้ว่าการสื่อสารนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และสามารถปรับพฤติกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ในขณะนั้นได้ ตัวอย่างการสื่อสารสองทาง เช่น การพูดคุยกัน การพูดโทรศัพท์ การพูดแสดงความคิดเห็น เป็นต้น การสื่อสารสองทางนั้นเป็นการสื่อสารที่มีโอกาสจะประสบผลสำเร็จในการสื่อสารได้มากกว่า

1.3 การจำแนกตามภาษาสัญลักษณ์ที่แสดงออก

การจำแนกตามภาษาสัญลักษณ์สามารถจำแนกออกได้เป็นสองประเภทคือ

1.3.1 การสื่อสารเชิงวจนนะ (Verbal communication) คือ การสื่อสารโดยการพูดหรือการเขียนเป็นคำพูดในการสื่อสาร

1.3.2 การสื่อสารเชิงอวัจนะ (Non-verbal communication) คือ การสื่อสารโดยใช้ รหัส หรือสัญญาณอย่างอื่น เช่น ภาษาท่าทาง การแสดงออกทางใบหน้า สายตา สัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

1.4 การจำแนกตามจำนวนผู้สื่อสาร

การมีปฏิสัมพันธ์กันของบุคคลในสังคมนั้น ถือได้ว่าเป็นการสื่อสารทั้งสิ้น ดังนั้น การสื่อสารจึงมีขอบข่ายครอบคลุมลักษณะการสื่อสารของมนุษย์สามลักษณะดังนี้

1.4.1 การสื่อสารส่วนบุคคล (Intrapersonal communication) การสื่อสารส่วนบุคคลนั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำในตัวบุคคลไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม การสื่อสารส่วนบุคคลเป็นพื้นฐานของการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น และเมื่อใดก็ตามที่มีการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น คนเราก็จะต้องสื่อสารกับตัวเองไปด้วยในขณะเดียวกัน การสื่อสารส่วนบุคคลเกิดขึ้นทันทีที่มีการคิด ผลของการคิดนั้นนำไปสู่การตัดสินใจแสดงพฤติกรรมของคน การสื่อสารส่วนบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาในเรื่องของการสื่อสาร ลักษณะของการสื่อสารส่วนบุคคลอาจเป็นแบบปกปิด เช่น การพูด การคิด หรือการเขียนที่ไม่เจตนาให้ผู้อื่นทราบ หรือเป็นแบบเปิดเผย แต่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น มีบุคคลเพียงคนเดียวเท่านั้นที่อยู่ในกระบวนการของการสื่อสาร

1.4.2 การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal communication) เป็นการสื่อความหมายของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เช่น การประชุมสัมมนา การเรียนการสอน การสั่งงาน ตลอดจน การพูดคุย และการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ การสื่อสารลักษณะนี้ถือได้ว่าเป็นการสื่อสารที่สมบูรณ์แบบ และมีโอกาสบรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีที่สุด เนื่องจากผู้สื่อสารสามารถแสดงปฏิริยาตอบสนองต่อกันได้

1.4.3 การสื่อสารมวลชน (Mass communication) การสื่อสารมวลชนเป็นการสื่อสารที่ถ่ายทอดความรู้ข่าวสารโดยสื่อมวลชน ไปสู่ผู้รับหรือกลุ่มเป้าหมายที่ไม่แน่นอนและไม่จำกัดจำนวน เช่น การสื่อสารโดยวิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น การสื่อสารประเภทนี้อาจทำให้ปฏิริยาการโต้ตอบเกิดขึ้นได้ยากกว่าและช้ากว่าการสื่อสารประเภทอื่น การสื่อสารมวลชนเป็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี และเป็นวิวัฒนาการการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ ซึ่งเกิดมาจากความคิดค้นหาเครื่องมือเพื่อเป็นการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารไปยังผู้คนจำนวนมาก

องค์ประกอบของการสื่อสาร

องค์ประกอบของการสื่อสารนั้น คือส่วนที่นำมาประกอบกับเพื่อให้เกิดการสื่อสาร หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไปจะทำให้การสื่อสารนั้นไม่สมบูรณ์ (กอบกาญจน์

วงศัวิลิทธิ, 2551) และอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากคือ กระบวนการสื่อสารนั้นขึ้นอยู่กับระบบของสังคมและวัฒนธรรมที่สถานการณ์นั้นเกิดขึ้น และดำเนินไป องค์ประกอบต่าง ๆ ของการสื่อสารนั้น มีกลไกที่ต้องทำงานร่วมกัน (จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ, 2548) องค์ประกอบหลักของการสื่อสารมีอยู่ 5 ประการดังนี้

1. ผู้ส่งสาร (Sender)

ผู้ส่งสารคือ บุคคลที่เริ่มต้นสร้างสารและส่งสารไปยังผู้อื่น โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ อาจส่งด้วยวิธีการ พูด เขียน หรือสัญลักษณ์หรือทำทางอื่น ๆ ผู้ส่งสารต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลเหล่านั้นอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะถ่ายทอดออกไป เพื่อให้ข้อมูลเหล่านั้นไปสู่ผู้รับสารได้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้ส่งสารในฐานะที่เป็นผู้เริ่มต้นการสื่อสารโดยการที่จะส่งสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ส่งสารต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1.1 เป็นผู้ที่มีเจตนาแน่ชัดที่จะให้ผู้อื่นรับรู้ความประสงค์ของตน
- 1.2 เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสื่อสารเพียงพอ
- 1.3 เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ
- 1.4 เป็นผู้ที่มีความเข้าใจความสามารถและความพร้อมของผู้รับสาร
- 1.5 เป็นผู้ที่ใช้จักใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการนำเสนอสาร

2. สาร (Message)

สาร คือ เรื่องราวที่มีความหมายและเป็นเรื่องราวที่ผู้ส่งสารนั้นต้องการถ่ายทอดให้ผู้รับสารได้รับรู้ อาจแสดงออกโดยอาศัยภาษาหรือสัญลักษณ์ที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันได้ สารที่เกิดขึ้นนั้นต้องอาศัยลักษณะทางภาษาที่คนในสังคมกำหนดร่วมกัน เพื่อที่จะสามารถสื่อความหมายได้และเข้าใจตรงกัน เช่น การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งสองภาษามีการออกเสียงทางภาษาที่แตกต่างกัน คนไทยเรียก สุนัข ว่า หมา ขณะที่คนอังกฤษเรียกว่า Dog เป็นต้น หากทั้งสองฝ่ายต่างไม่เข้าใจความหมายของคำนั้น ๆ ก็จะทำให้การสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากไม่สามารถทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจความหมายของอีกฝ่ายหนึ่งได้ สารมีส่วนประกอบสำคัญสามส่วนคือ

2.1 รหัสของสาร คือ ภาษาสัญลักษณ์หรือสัญญาณที่มนุษย์คิดขึ้น เพื่อแทนความคิด เช่น ช้าง คือสัตว์สี่เท้าชนิดหนึ่ง มิงวง มิงา ตัวโตกว่าสัตว์สี่เท้าทั้งปวง หรือ เสือ คือ สัตว์ป่าสี่เท้ารูปร่างคล้ายแมว คุร่าย ชอบกินเนื้อสัตว์อื่นเป็นอาหาร และมีหลายชนิด เป็นต้น

2.2 เนื้อหาของสาร จะครอบคลุมความรู้ ความคิด และประสบการณ์ที่มนุษย์ต้องการถ่ายทอด หรือแลกเปลี่ยนเพื่อความเข้าใจร่วมกัน เนื้อหาของสารอาจเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ ชีวิต สุขภาพ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ปรัชญา ศาสนา เป็นต้น เนื้อหาของสารดังกล่าวแบ่งเป็น 3

ประเภท คือ เนื้อหาสารที่แสดงข้อเท็จจริง เนื้อหาของสารที่แสดงข้อคิดหรือทัศนคติ และเนื้อหาของสารที่แสดงความรู้สึกรู้สึก

2.3 การจัดสาร หมายถึง รูปแบบการวิธีการในการนำหรือเรียบเรียง เพื่อให้ได้ใจความตามเนื้อหาที่ต้องการ สารที่ได้รับการจัดเป็นอย่างดี ทั้งในด้านการเรียบเรียง การลำดับความยากง่าย ตลอดจนรูปแบบและการใช้ภาษาที่ดี จะทำให้สารมีคุณสมบัติในการสื่อสารได้ดี นอกจากนี้ บุคลิกลักษณะของผู้ส่งสารยังสัมพันธ์กับการจัดสาร เช่น คนอารมณ์เย็นมักจะพูดด้วยวิธีการที่สุภาพ สุขุม ใจเย็น ขณะที่คนอารมณ์ร้อน มักจะพูดรวบรัด ให้อึดใจเร็ว ๆ เป็นต้น

3. สื่อหรือช่องทาง (Media or channel)

สื่อหรือช่องทางเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งในการสื่อสาร ผู้ส่งสารต้องอาศัยสื่อหรือช่องทางทำหน้าที่นำสารไปสู่ผู้รับสาร สื่อที่มนุษย์ใช้ได้แก่ประสาทสัมผัส สื่อธรรมชาติ สื่อที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อที่คิดจะต้องเป็นสื่อที่เหมาะสมในการสื่อสาร และสามารถถ่ายทอดให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจได้อย่างชัดเจน

4. ผู้รับสาร (Receiver)

ผู้รับสาร คือ ผู้ที่ผู้ส่งสารต้องการจะบอกเล่าเรื่องราวให้ทราบ หากผู้รับสารสามารถรับรู้เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง ก็จะเปลี่ยนพฤติกรรมหรือรับรู้ความต้องการของผู้ส่งสารตามจุดประสงค์ต่าง ๆ ของผู้ส่งสาร และจะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองไปยังผู้ส่งสาร

5. ปฏิกิริยาตอบสนองหรือปฏิกิริยาตอบกลับ (Feedback)

ปฏิกิริยาตอบกลับ คือ ปฏิกิริยาของผู้รับสารที่แสดงออกหลังจากที่ได้รับสารจากผู้ส่งสาร และได้ทำความเข้าใจกับสารนั้นเรียบร้อยแล้ว หากผู้รับสารตอบสนองกับสารตรงตามจุดประสงค์ของผู้ส่งสาร นั่นแสดงว่าการส่งสารนั้นประสบความสำเร็จ หากผู้รับสารนั้นตอบสนองไม่ตรงกับจุดประสงค์ของผู้ส่งสารนั้นหมายถึงผู้ส่งสารไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งสาร

จากองค์ประกอบดังกล่าว สามารถเห็นได้ว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และเป็นกระบวนการสำคัญในการดำรงชีวิตของเรา เนื่องจากในชีวิตประจำวันของเรานั้นต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสื่อสารทั้งการสื่อสารที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ และการสื่อสารที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตามในการสื่อสารนั้นเราไม่สามารถขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไปได้ เนื่องจากทุกองค์ประกอบนั้นมีความสัมพันธ์กันและมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน

การสื่อสารนั้นประกอบไปด้วยการสื่อสารที่หลากหลาย มีทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน แต่ที่เห็นได้เด่นชัดนั้นคือ การพูดเพื่อการสื่อสาร ที่เป็นการสื่อสารที่มนุษย์เราใช้กันมากที่สุด การพูดเพื่อการสื่อสารจึงมีความสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์เราในสังคมทุกวันนี้

กลวิธีการสื่อสาร

ที่มาของคำว่า กลวิธีในการสื่อสาร (Communication strategies) นั้น เซลิงเกอร์ (Selinker, 1972) เป็นผู้ให้นำมาใช้เป็นคนแรก ในปี ค.ศ. 1972 ในขณะที่ศึกษาในเรื่องของการภาษาของผู้เรียนภาษาที่สอง แต่สำหรับผู้เริ่มศึกษากลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารอย่างจริงจังคนแรกคือ วาราดิ (Varadi, 1980) และหลังจากนั้น ทาโรน (Tarone, 1981) ได้นำกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการศึกษากลวิธีการสื่อสารในแง่ของการปฏิสัมพันธ์ และได้ให้นิยามของคำว่า “กลวิธีการสื่อสาร” ว่าเป็นความพยายามที่คู่สนทนาที่ต้องการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน ซึ่งต่อมามีการทำการศึกษากลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารอย่างแพร่หลายโดยเน้นพฤติกรรมของผู้เรียนมากกว่าพฤติกรรมของครูผู้สอน และเน้นความสำคัญในเรื่องของกระบวนการเรียนการสอนมากกว่าผลของการเรียน (ขวัญหทัย เชิดชู, 2545)

ในปัจจุบันการสื่อสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะการสื่อสารที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศ เราจึงต้องหากลวิธีในการสื่อสารเพื่อให้การสื่อสารนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และทำให้เกิดความเข้าใจกันทั้งสองฝ่าย โดยมีผู้ให้ความหมายของกลวิธีการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ความหมาย

คอร์ดเดอร์ (Corder, 1982) ได้ให้ความหมายของกลวิธีการสื่อสารไว้ว่า การที่ผู้พูดใช้เทคนิคอย่างมีระบบในการสื่อความหมายในสถานการณ์ที่ยากต่อการสื่อสาร

แคสเปอร์ และแฟร์ช (Kasper & Faerch, 1980) ได้กล่าวถึงกลวิธีการสื่อสารไว้ว่า เป็นกระบวนการที่แก้ไขปัญหาในการสื่อสาร เพื่อให้การสื่อสารนั้นบรรลุเป้าหมาย นอกจากนั้นกลวิธีการสื่อสารยังเป็นวิธีการสำคัญในการใช้สื่อสารภาษาที่สองได้อีกด้วย

สี-ชิง (Si-Qing, 1990) ได้กล่าวถึงกลวิธีการสื่อสารไว้ว่า กลวิธีการสื่อสารเป็นสิ่งที่ผู้ที่เรียนภาษาที่สองใช้เพื่อให้การสื่อสารในภาษาที่สองนั้นบรรลุตามเป้าหมาย

ทาโรน และยูลล์ (Tarone & Yule, 1989) ได้ให้ความหมายของกลวิธีการสื่อสารไว้ว่าเป็นกระบวนการ ความสามารถของผู้พูดที่ต้องการส่งสารถึงผู้ฟัง โดยอาศัยกระบวนการกลวิธีการสื่อสารเพื่อส่งผ่านข้อมูล เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายตรงกัน และเป็นกระบวนการการสื่อสารที่ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันเมื่อเกิดปัญหาในการสื่อสาร (Communication breakdown)

รีเบคก้า (Rebecca, 1990) ได้พูดถึงกลวิธีการสื่อสารไว้ว่า เป็นกระบวนการหรือการแก้ปัญหาในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อความหมายอย่างมีระบบ เมื่อต้องเผชิญความยากลำบากในการสื่อสาร

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2539) ได้ให้ความหมายของกลวิธีการสื่อสารไว้ว่า กลวิธีการสื่อสาร คือ การใช้น้ำเสียง สีหน้าท่าทาง และการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ และเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดขึ้นระหว่างการสื่อสาร

จากข้อความที่ได้กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า กลวิธีการสื่อสารเป็นกลวิธีที่ช่วยในการสื่อสารนั้นบรรลุเป้าหมาย และเป็นกลวิธีการแก้ไขปัญหาในการสื่อสาร นอกจากนั้นกลวิธีการสื่อสารนั้นเป็นกลวิธีสำคัญที่ใช้ในการสื่อสารภาษาที่สอง (L2) เพื่อให้ทั้งผู้พูดและผู้ฟังได้เข้าใจความหมายตรงกัน เมื่อเกิดปัญหาในการสื่อสาร

ประเภทของกลวิธีการสื่อสาร

ในการจำแนกประเภทของกลวิธีการสื่อสารที่ใช้ในการพูดนั้น นักภาษาศาสตร์ได้มีการแบ่งตามข้อมูลในการใช้กลวิธีการสื่อสารของผู้เรียนภาษาที่สอง โดยแบ่งตามกลวิธีการสื่อสารตามแนวคิดต่าง ๆ ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ใช้แนวทางการศึกษากลวิธีการสื่อสาร ดังนี้ ทาโรน และยูล์ (Tarone & Yule, 1989) แคสเปอร์ และแฟร์ช (Kasper & Faerch, 1980) และ รีเบคก้า (Rebecca, 1990) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทาโรน และยูล์ (Tarone & Yule, 1989, pp.103-113) ได้แบ่งกลวิธีการสื่อสารออกเป็น 5 กลวิธี ดังนี้

1. การพูดโดยอ้อม (Circumlocution) เป็นการพูดเพื่ออธิบายถึงสิ่งที่ต้องการพูดถึงโดยใช้รูปประโยคง่าย เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจตรงกัน เช่น สี, รูปร่าง ฯลฯ

ตัวอย่างเช่น The color is, uh, dark, and uh... the size is just uh, uh, as a hand...

2. การใช้คำพูดใกล้เคียง (Approximation) เป็นการใช้คำพูดสิ่งหนึ่ง โดยมีความหมายใกล้เคียงกันกับคำศัพท์ที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความหมาย

ตัวอย่างเช่น May be is something like a rope (Describing an electrical cord)

3. การยืมคำ (Language transfer) เป็นกลวิธีการยืมคำจากภาษาแม่มาใช้ในการสื่อสาร หรือการใช้โครงสร้างของภาษาแม่ โดยการเรียงประโยคโดยใช้โครงสร้างประโยคแบบภาษาแม่ แบ่งได้ 2 ประเภทดังนี้

3.1 การพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language switch) เป็นการพูดในลักษณะที่ผู้พูดไม่ทราบคำศัพท์ที่ต้องการพูด จึงนำภาษาแม่มาใช้ในการสื่อสาร

ยกตัวอย่างเช่น Where is my รองเท้า? เป็นต้น

3.2 การพูดแปลคำต่อคำ (Literal translation) เป็นการพูดโดยการเรียนโครงสร้างประโยคแบบภาษาแม่ ยกตัวอย่างเช่น Sock black เป็นต้น

4. กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Mime) เป็นกลวิธีการสื่อสารโดยการใช้อวัจนภาษาเข้ามาช่วยในการสื่อสาร เช่น การใช้ท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า การเคลื่อนไหวมือหรือร่างกาย เป็นต้น ตัวอย่างเช่น Who can, uh, uh...(gesture), like this. (ทำท่าตัดต้นไม้)

5. กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance) ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 กลวิธีคือ

5.1 การหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนา (Topic avoidance) เป็นการที่ผู้พูดพยายามเลี่ยงการพูดเกี่ยวกับหัวข้อที่ตนเองไม่มีความรู้ด้านคำศัพท์หรือโครงสร้างประโยค

5.2 การยกเลิกข้อมูลการสนทนา (Message avoidance) เป็นการที่ผู้พูดเริ่มการสนทนาแต่เมื่อไม่สามารถดำเนินบทสนทนาต่อไปได้ จึงหยุดการสนทนาดังนั้น

แคสเปอร์ และแฟร์ช (Kasper & Faerch, 1980, pp. 99-110) ได้นิยามถึงกลวิธีการสื่อสารไว้ว่า เป็นกลวิธีที่ผู้พูดวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาในการสื่อสารเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยทั้ง 2 ได้แบ่งประเภทของกลวิธีการสื่อสารไว้ 7 ประเภทดังนี้

1. กลวิธีการพูดแบบปนภาษา (Code switching) เป็นการใช้ภาษาแม่เข้ามาช่วยในการสื่อสารภาษาที่สอง ยกตัวอย่างเช่น Where is my room? (Where is my room?)

2. กลวิธีการใช้คำแทน (Substitution) เป็นการใช้คำศัพท์คำอื่นแทนในการสื่อสาร เนื่องจากผู้พูดนั้นไม่สามารถนึกคำพูดที่ต้องการสื่อสารได้

3. กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดนั้นยกตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ฟัง

4. กลวิธีการสรุปคำ (Generalization) เป็นคำที่ใช้บอกประเภท หรือหมวดหมู่ เพื่อช่วยผู้พูดในการสื่อสาร

5. กลวิธีการสร้างคำใหม่ (Word-coining) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดนั้นสร้างคำใหม่ขึ้นมาในประโยค เพื่อช่วยในการสื่อสารภาษาที่สอง

6. กลวิธีการใช้โครงสร้างใหม่ (Restructuring) เป็นกลวิธีการสร้างประโยคขึ้นมาใหม่ในขณะการสื่อสาร และเป็นประโยคที่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์

7. กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description) เป็นกลวิธีการอธิบาย บรรยายถึงลักษณะต่าง ๆ ในกรณีที่ผู้พูดไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ที่ตนต้องการจะสื่อสารได้

รีเบคก้า (Rebecca, 1990, pp. 51-52) กลวิธีการสื่อสารที่รีเบคก้าได้พูดถึงนั้น สามารถใช้ได้กับทั้งการพูดและการเขียน แยกเป็น 8 ประเภทดังนี้

1. กลวิธีการใช้ภาษาแม่ในการสื่อสาร (Switching to the mother tongue) เป็นการสื่อสารที่ผู้พูดนั้นใช้ภาษาแม่เข้ามาช่วยในการสื่อสาร เมื่อผู้พูดนั้นไม่ทราบถึงคำศัพท์ของภาษาที่สองที่ต้องการจะสื่อสาร

2. กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting help) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดของความช่วยเหลือจากคู่สนทนาเมื่อผู้พูดนั้นไม่สามารถพูดต่อในประโยคนั้นได้

3. กลวิธีการใช้ท่าทางในการสื่อสาร (Using mime or gesture) ผู้พูดนั้นใช้วัจนภาษาเข้ามาช่วยในการสื่อสาร เช่น การผงกศีรษะ การใช้มือ หรือการเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นต้น

4. กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoiding communication partially or totally) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดนั้นพยายามหลีกเลี่ยงในหัวข้อสนทนาที่ตนเองไม่มีข้อมูล

5. กลวิธีการเลือกเรื่องสนทนา (Selecting the topic) เป็นกลวิธีการที่ผู้พูดนั้นเลือกในเรื่องที่ตนเองมีความรู้ในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี เช่น มีความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ เป็นต้น

6. กลวิธีการใช้คำใกล้เคียง (Adjusting or approximating the message) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดนั้นหาคำที่ใกล้เคียงกับคำศัพท์ที่ตนเองพยายามจะสื่อสารมาใช้ในการสนทนา เช่น ใช้คำว่า Pen instate of pencil เป็นต้น

7. กลวิธีการสร้างคำใหม่ (Coining words) เป็นวิธีการสร้างคำขึ้นมาใหม่ในการสื่อสาร แต่เป็นคำที่มีคำศัพท์ หรือมีความหมายตรงกับศัพท์ที่ต้องการจะสื่อสาร

8. กลวิธีการพูดโดยอ้อม หรือการใช้คำเหมือน (Using a circumlocution or synonym) เป็นกลวิธีการสื่อสารที่ผู้พูดนั้นอธิบายถึงความหมายของคำศัพท์คำนั้น หรือการให้คำเหมือน หรือคำในกลุ่มเดียวกับคำศัพท์ที่ต้องการจะสื่อสาร

ในการจัดประเภทของกลวิธีการสื่อสารของนักวิจัย จะเห็นได้ว่าประเภทของกลวิธีการสื่อสารนั้นมีลักษณะการแบ่งที่คล้ายคลึงกัน และมีชื่อของกลวิธีการสื่อสารที่คล้ายคลึงกัน จากแนวทางของกลวิธีการสื่อสารที่ได้ยกมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสร้างกรอบงานวิจัย (การแยกประเภทดังตารางภาคผนวก ก-1)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร พบว่า มีผู้ที่สนใจศึกษาในเรื่องดังกล่าวมากมาย ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

นักวิจัยหลายท่านในประเทศไทยได้ให้ความสนใจและได้ทำวิจัยในเรื่องของการใช้กลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและผู้ที่ต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รวบรวมได้ดังนี้

กาญจนา เศียรประภัสสร (2536) ศึกษาเรื่อง ความสามารถด้านกลวิธีการสื่อสาร ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 320 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามการใช้กลวิธีการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลสรุปของงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ เมื่อจำแนกตามแผนการเรียนพบว่า นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีความสามารถด้านกลวิธีการสื่อสารสูงกว่านักเรียนแผนศิลป์ภาษา และความถี่ในการใช้กลวิธีการสื่อสารนั้น นักเรียนใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาเดียวมากที่สุด รองลงมาคือ กลวิธีการใช้ท่าทางและกลวิธีการใช้ภาษาแม่ ตามลำดับ

ขวัญหทัย เชิดชู (2545) ได้ศึกษาเรื่อง กลวิธีการสื่อสารในการพูดภาษาอังกฤษของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 โปรแกรมภาษาอังกฤษ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาใช้กลวิธีทางการสื่อสารครบทั้งห้าชนิด คือ กลวิธีการหลีกเลี่ยง กลวิธีการใช้พื้น ความรู้ภาษาแม่ กลวิธีการใช้พื้นความรู้ภาษาอังกฤษ กลวิธีการไม่ใช้คำพูด และกลวิธีการปรับ ข้อความ กลวิธีการสื่อสารที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการปรับข้อความ และกลวิธีที่นักศึกษานำใช้น้อยที่สุดคือ กลวิธีการไม่ใช้ภาษา นักศึกษาที่มีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษต่างกันมีความถี่ในการใช้กลวิธีการสื่อสารทั้งห้าชนิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักศึกษาที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษระดับสูงและระดับปานกลางใช้กลวิธีการปรับ ข้อความมากที่สุด และนักศึกษาที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษในระดับต่ำใช้กลวิธีใช้พื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษมากที่สุด นักศึกษาที่มีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษระดับสูงใช้ กลวิธีการไม่ใช้คำพูดน้อยที่สุด และนักศึกษาที่มีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษระดับปานกลางและระดับต่ำ ใช้พื้นความรู้ทางภาษาแม่น้อยที่สุด

กฤตพร บุญการินทร์ (2550) วิจัยเรื่อง ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของ มัคคุเทศก์ชาวไทยในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างคือ มัคคุเทศก์ชาวไทยที่ทำงานจังหวัดเชียงใหม่ และมีประสบการณ์ในการทำงาน 3-4 ปี จำนวน 15 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 30 คน ที่เข้ามาใช้บริการมััคคุเทศก์กลุ่มดังกล่าว เครื่องมือที่ใช้คือ การบันทึกเทปและการทำแบบสอบถาม สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ผลการวิจัยพบว่า มัคคุเทศก์กลุ่มตัวอย่างนั้นสามารถในด้านการใช้ คำศัพท์ได้ในระดับดีในทุก ๆ จุดประสงค์

ดารณี สุวรรณวาริ (2550) วิจัยเรื่อง กลวิธีการสื่อสารในทักษะการพูดภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน แบ่งเป็นสามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน โดยพิจารณาจาก

คะแนนสอบ Nation Test (NT) วิชาภาษาอังกฤษของสำนักทดสอบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลสรุปงานวิจัยคือ ความสามารถของนักเรียนทั้งสามกลุ่มเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ กลวิธีการสื่อสารที่มีพื้นฐานทางความรู้ทั่วไป (38.36 %) กลวิธีการสื่อสารแบบกล่าวซ้ำ (27.06%) และกลวิธีการสื่อสารโดยใช้ท่าทาง (26.46 %) และไม่พบกลวิธีการหลีกเลี่ยงในกลุ่มนี้

ญาดา รามฤทธิ์ (2552) วิจัยเรื่อง กลวิธีการทดแทนข้อบกพร่องความรู้ทางด้านคำศัพท์ของนิสิตเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย คือ นิสิตเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการทดแทนข้อบกพร่องที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการถอดความ (64.37%) กลวิธีการใช้วันภาษา (28.57%) และกลวิธีการใช้พื้นฐานความรู้ภาษาแม่ปนภาษาเป้าหมาย (3.53%) ตามลำดับ และผลการศึกษากลวิธีย่อยในกลวิธีการทดแทนข้อบกพร่องพบว่า กลวิธีย่อยที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการอธิบายความ (61.11%) กลวิธีการใช้วันภาษา (28.57%) และกลวิธีการพูดภาษาแม่ปนภาษาที่สอง (3.03%) นอกจากนี้ยังพบว่าระดับความสามารถทางภาษาของกลุ่มตัวอย่างกับการใช้กลวิธีทดแทนข้อบกพร่อง และความสามารถของกลุ่มตัวอย่างกับผลคะแนนจากแบบทดสอบ ต่างมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ และผลคะแนนที่ได้จากกิจกรรมวัดกลวิธีทดแทนข้อบกพร่องของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่างกันมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีการทำวิจัยในเรื่องของกลวิธีการสื่อสารจำนวนมากเช่นกัน โดยค้นคว้าและนำมาเป็นแนวทางในการทำวิจัย ดังนี้

ทาโรน (Tarone, 1977) วิจัยเพื่อศึกษากลวิธีการสื่อสารของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้มีทั้งหมดเก้าคน โดย เป็นนักเรียนชาวตุรกี สามคน นักเรียนชาวสเปน สามคน และ นักเรียนชาวแมนดาริน สามคน ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปภาพเป็นการทดสอบการพูด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการสื่อสารที่ใช้ในการบรรยายรูปภาพนั้นมีความแตกต่างกัน และไม่เหมือนกับกลวิธีการสื่อสารที่เจ้าของภาษาใช้ แต่เป็นกลวิธีที่ผสมผสานกันระหว่างภาษาแม่และภาษาที่สอง กลวิธีที่ถูกนำมาใช้ได้แก่ การใช้คำใกล้เคียง การสร้างคำใหม่ การเรียงลำดับแบบภาษาแม่ การพูดภาษาแม่ปนกับภาษาที่สอง การขอความช่วยเหลือ การใช้ท่าทางประกอบ และกลวิธีการหลีกเลี่ยง

มูโนส และดัซตัน (Munoz & Duston, 1992) ได้ศึกษาการพูดซ้ำของเด็กในวัยเรียนที่พูดได้ทั้งภาษาสเปนและภาษาอังกฤษ แต่ไม่สามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่ว จากการศึกษาพบว่า การ

วิเคราะห์ในเชิงปริมาณ เด็กที่พูดซ้ำคำพูดเมื่อใช้ภาษาสเปนมากกว่าภาษาอังกฤษ และช่วงของการพูดซ้ำคิดเป็นร้อยละ 46-60 การวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ สาเหตุที่เด็กพูดซ้ำเพื่อให้ผู้ฟังทราบว่าต้องการจะพูดต่อไปเชื่อมต่อในเรื่องที่ต้องการพูด ย้ำสิ่งที่ตนเองตั้งคำถามและแก้คำพูดของตนเอง ซึ่งมักจะมีการเปลี่ยนภาษาปรากฏอยู่ด้วย และจากการศึกษายังพบอีกว่ามีการใช้คำเชื่อมประโยคจากทั้งสองภาษาน้อยมากในการพูดซ้ำคำพูดตัวเอง

ทานากะ (Tanaga, 1994) ศึกษาการใช้กลวิธีการสื่อสารกับผู้พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวญี่ปุ่นจำนวน 20 คน พบว่า ความสำเร็จในการแก้ปัญหาทางการสื่อสารขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้กลวิธีการสื่อสาร ไม่ใช่เกิดจากความเคยชินหรือประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกันมาก่อน การเลือกกลวิธีทางการสื่อสารนั้นขึ้นอยู่กับธรรมชาติของภาระงาน การรับรู้ถึงความแตกต่างระหว่างภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ จุดประสงค์ของภาระงานและทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อภาระงาน นอกจากนี้ยังพบอีกว่าความสามารถในการทำภาระงานต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะทางความคิดและลักษณะรูปแบบทางสังคมของนักศึกษามากกว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ

ดอร์นเย (Dornyei, 1995) ได้ศึกษากลวิธีการสื่อสารสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพของการพูด โดยศึกษาการพูดของนักเรียนฮังการี 109 คน เป็นชาย 37 คน เป็น หญิง 72 คน อายุระหว่าง 15-18 ปี ที่เรียนภาษาอังกฤษทั้งหมดแปดห้องเรียน ในห้าโรงเรียน แบ่งนักเรียนเป็นสามกลุ่ม กลุ่มที่ 1 ฝึกใช้กลวิธีการสื่อสารเน้นเฉพาะการหลีกเลี่ยง และการแทนที่ (Topic avoidance and replacement) การพูดโดยอ้อมและการใช้ส่วนเติมเต็ม กลุ่มที่ 2 ฝึกครบทุกทักษะโดยไม่เน้นกลุ่มใดเป็นพิเศษ และกลุ่มที่สามเน้นการพูดแต่ไม่เน้นกลวิธีการสื่อสาร ใช้เวลาฝึกหกสัปดาห์ ผลการวิจัยคือ การฝึกให้นักเรียนใช้กลวิธีการสื่อสารนั้นทำให้คุณภาพการสื่อสารนั้นมีมากขึ้น ปริมาณการสื่อสารมีมากขึ้น นักเรียนสามารถพูดได้คล่องขึ้น และ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกการใช้กลวิธีการสื่อสาร

เล (Le, 2006) ศึกษาการใช้กลวิธีในการสื่อสารของผู้เรียนที่ใช้ภาษาที่สองในที่นี้คือภาษาอังกฤษในประเทศเวียดนาม โดยศึกษาสามบริบท คือ ห้องเรียนที่ฝึกใช้กลวิธีสื่อสารโดยตรง ห้องเรียนที่เน้นทักษะการพูดและฝึกภาคสนามเป็นไกด์ นำเที่ยว นอกจากนี้ยังศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่ร่วมศึกษาในครั้งนี้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้กลวิธีสื่อสาร ผู้ร่วมวิจัยประกอบด้วย ครูหนึ่งคนนักศึกษาระดับ 1 จากวิทยาลัยสูงในเวียดนาม ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาเป็นสองกลุ่มคือกลุ่ม A และกลุ่ม B กลุ่ม A แนะนำให้รู้จักกลวิธี และให้ใช้กลวิธีก่อนที่จะให้เรียนกลวิธีตามบริบทที่สามบริบทที่กล่าวมาแล้ว ส่วนกลุ่ม B ไม่เคยใช้กลวิธีสื่อสารมาก่อน ซึ่งกลวิธีสื่อสารที่ใช้มีสามกลวิธีคือการประมาณการ (Approximation) กลวิธีการใช้ถ้อยคำอ้อมค้อม (Circumlocution) และกลวิธีเติมเต็ม (Filler) เก็บข้อมูลทั้งสามบริบท โดยใช้เทคนิคสังเกตและบันทึกเทป และวีดีโอ

และสัมพันธภาพ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่ม A และกลุ่ม B มีความสามารถในการใช้กลวิธีในสามบริบทไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามในบริบทของการฝึกเป็นไกด์นำเที่ยว กลุ่ม A มีความกระตือรือร้นที่จะสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่เป็นเจ้าของภาษามากกว่ากลุ่ม B ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลวิธีสื่อสารสามบริบทเช่นนี้ พบว่า ทั้งครูและนักเรียนเห็นว่าการจัดกิจกรรมแบบนี้เหมาะสมช่วยให้นักเรียนใช้กลวิธีสื่อสารได้จริง

งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่รวบรวมมานั้น เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีสื่อสารและความสามารถทางการใช้ภาษา และความสามารถด้านกลวิธีสื่อสารกับความสามารถทางการพูด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา การวิจัยพบว่ากลวิธีสื่อสารที่ใช้มีความคล้ายคลึงกัน แต่มีรายละเอียดของกลวิธีสื่อสารที่แตกต่างกัน นอกจากนี้งานวิจัยแต่ละชิ้นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยเน้นศึกษาในเรื่องของทักษะทางการพูด ไม่ว่าจะเป็นด้านพฤติกรรม หรือกลวิธีสื่อสาร ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแนวทางและนำมาเป็นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีสื่อสารในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นการศึกษากลวิธีการสื่อสารในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมปลายแต่ละชั้น มีขั้นตอนในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 75 คน ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (วิญญา วิชาลาภรณ์, 2540) มีรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 75 คน โดยเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมด 47 คน และเป็นนักเรียนชายทั้งหมด 28 คน ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งทุกคนลงทะเบียนเรียนวิชาฟัง-พูดมาแล้วอย่างน้อย 6 หน่วยกิต ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโปรแกรมภาษาไทย เป็นห้องเรียนศิลป์-คำนวณเท่านั้น เหตุผลที่เลือกนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย เนื่องจากต้องการเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการสื่อสารของนักเรียนไทยกับงานวิจัยที่ได้ทำมาแล้วก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วยกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารทั้งหมดสองกิจกรรม มีรายละเอียดของกิจกรรมดังนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือ เป็นภาพขนาด A4 ผู้วิจัยให้นักเรียนอธิบายภาพทั้งหมด 2 ภาพตามหัวข้อดังนี้ คือ

1.1 ภาพลักษณะของบุคคล และเครื่องแต่งกาย อธิบายลักษณะของบุคคลและเครื่องแต่งกายของบุคคลนั้น ๆ ตามภาพ เช่น อธิบายรูปร่างหน้าตาของบุคคล ลักษณะของทรงผม ลักษณะของเสื้อ การแต่งกาย เป็นต้น ภาพกิจกรรมการเป็นภาพลักษณะบุคคลกำหนดเป็นภาพขนาด A4 ซึ่งบุคคลในภาพมีลักษณะการแต่งตัวที่แตกต่างกันออกไป โดยผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนอธิบายห้าภาพ รวมเป็นคะแนนห้าคะแนน

1.2 ภาพลักษณะสิ่งของเครื่องใช้ อธิบายลักษณะของสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ในภาพ เช่น อธิบายลักษณะของเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องดนตรี เป็นต้น ภาพกิจกรรมเป็นภาพของลักษณะสิ่งของเครื่องใช้กำหนดเป็นภาพขนาด A4 ลักษณะของภาพเป็นห้องนั่งเล่น มีสิ่งของเครื่องใช้หลากหลายวางอยู่ในที่ต่าง ๆ โดยผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนอธิบายห้าภาพ เป็นคะแนนห้าคะแนน

2. การสร้างเครื่องมือ วิธีการสร้างเครื่องมือในงานวิจัย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การสร้างเครื่องมือตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาแกนกลาง ปีพุทธศักราช 2551 โดยหัวข้อในการสร้างเครื่องมือ นั้นนำมาจากเค้าโครงและจุดประสงค์การเรียนการสอนตามหนังสือเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ภาษาอังกฤษฟัง-พูด Passages (Richards & Sandy, 1998) ซึ่งเป็นหนังสือเรียนที่นักเรียนใช้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตทางโรงเรียนเพื่อเก็บข้อมูล เมื่อเริ่มทำกิจกรรมมีการอธิบายการทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารให้นักเรียนฟังก่อนทำกิจกรรม และในการบันทึกเทปผู้วิจัยได้รับอนุญาตจากนักเรียนและครูชาวต่างชาติที่เข้าร่วมกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร รายละเอียดในการเก็บข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยการจดบันทึกกลวิธีการสื่อสารของนักเรียน และบันทึกเสียงบทสนทนาของนักเรียน ขณะนักเรียนทำกิจกรรม เพื่อนำเสียงนั้นมาวิเคราะห์หากกลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในการบันทึกเสียงในการทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น ได้รับความยินยอมจากนักเรียนและครูชาวต่างชาติที่ทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียนมัธยมปลายมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทยทั้งหมด 75 คน

2. การทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร ไม่มีข้อจำกัดทางด้านเวลาในการทำกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน โดยนักเรียนสามารถทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารให้แล้วเสร็จ และเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารนั้นของนักเรียนไม่มีผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารคิดเป็นคะแนนทั้งหมด 10 คะแนน โดยใช้ตารางการให้คะแนนกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร ตามตารางที่ 3 ภาคผนวก ก โดยการให้คะแนนนั้นคือ เมื่อนักเรียนตอบถูก คิดเป็นหนึ่งคะแนน หากตอบผิดคิดเป็นศูนย์คะแนน

4. การเก็บข้อมูลทางด้านกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร เก็บข้อมูลตามตารางที่หนึ่งกรอบกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร ภาคผนวก ก และบันทึกผลลงตารางที่สองตารางบันทึกกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้สัญลักษณ์ | คิดเป็นหนึ่งครั้ง เมื่อมีการใช้กลวิธีทางการสื่อสารซ้ำก็จะนำมาคิดด้วย

5. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล เริ่มเก็บข้อมูลภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2553-กุมภาพันธ์ 2554 รวมเวลา 4 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของกลวิธีการการสื่อสาร และการหาค่าของความสำเร็จในการสื่อสาร หาค่าและวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์กลวิธีการการสื่อสาร จะวิเคราะห์และใช้สูตรการหาค่าต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) ของการใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 สูตรการหาค่าร้อยละ ดังนี้

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน จำนวนหรือความถี่ของกลวิธีการสื่อสารที่ต้องการหาค่าร้อยละ

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ค่าของความสำเร็จในการสื่อสาร โดยวัดที่คะแนนต่ำสุดที่ 0 คะแนน และคะแนนสูงสุดที่ 10 คะแนน คิดค่าความสำเร็จทางการสื่อสารเป็น 3 ค่า คือ ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารสูง ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง และค่าความสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ โดยแบ่งค่าความสำเร็จทางการสื่อสารตามคะแนนดังนี้

2.1 ระดับค่าความสำเร็จทางการสื่อสาร

ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารสูง คือนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 8-10 คะแนน

ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง คือนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 5-7

คะแนน

ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ คือนักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่า 5 คะแนน

เมื่อนำค่าความสำเร็จทางการสื่อสารมาทำให้อยู่ในรูปแบบเชิงอันตรภาคชั้น ทำให้ได้ช่วงของค่าคะแนนของ ค่าความสำเร็จทางการสื่อสาร จะได้ค่าขอบเขตของคะแนนในแต่ละช่วง ดังนี้

ขอบเขตของค่าความสำเร็จทางการสื่อสารในแต่ละระดับ

ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารสูง (x) ค่าคะแนนจะอยู่ในช่วง

$$8 \leq x \leq 10$$

ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง (x) ค่าคะแนนจะอยู่ในช่วง

$$5 \leq x < 8$$

ค่าความสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ (x) ค่าคะแนนจะอยู่ในช่วง

$$0 \leq x < 5$$

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา จังหวัดชลบุรี ศึกษาการใช้กลวิธีทางการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย จำนวน 75 คน ซึ่งนักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด ซึ่งมีครูผู้สอนเป็นชาวต่างชาติ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและระดับการใช้กลวิธีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและระดับการใช้กลวิธีของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและระดับการใช้กลวิธี ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย
2. ผลการเปรียบเทียบประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและระดับในการใช้กลวิธี ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย
3. ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประเภท และ กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 -6 โปรแกรมภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ประเภท และ กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 -6

ตารางที่ 4-1 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 และจำนวนประโยคที่นักเรียนแต่ละระดับชั้นใช้ในการสื่อสาร

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	จำนวนประโยค
มัธยมศึกษาปีที่ 4	28	792
มัธยมศึกษาปีที่ 5	22	506
มัธยมศึกษาปีที่ 6	25	649
รวม	75	1947

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนจากการวิเคราะห์ประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย รวมทั้ง 75 คน นักเรียนทุกคนทำกิจกรรมคนละ 2 กิจกรรม โดยสามารถแยกประโยคที่นักเรียนในแต่ละระดับชั้นใช้ในการสื่อสารได้ทั้งหมด 1,947 ประโยค แจกแจงรายละเอียดได้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 28 คน นักเรียนทุกคนทำ 2 กิจกรรม สามารถแยกเป็นประโยคที่นักเรียนใช้ในการสื่อสารได้ทั้งหมด 792 ประโยค

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 22 คน นักเรียนทุกคนทำ 2 กิจกรรม สามารถแยกเป็นประโยคที่นักเรียนใช้ในการสื่อสารได้ทั้งหมด 506 ประโยค

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน นักเรียนทุกคนทำ 2 กิจกรรม สามารถแยกเป็นประโยคที่นักเรียนใช้ในการสื่อสารได้ทั้งหมด 649 ประโยค

ตารางที่ 4-2 ค่าความถี่และร้อยละของกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย

กลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	ความถี่ของกลวิธี	ร้อยละ	ลำดับ
1. การยืมคำ (Language transfer)			
1.1 กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language switch)	136	6.99	6
1.2 กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ (Literal translation)	253	12.99	2
2. กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Mime)	166	8.53	3

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

กลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	ความถี่ ของกลวิธี	ร้อยละ	ลำดับ
3. กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance)	165	8.47	4
4. กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification)	96	4.93	7
5. กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description)	984	50.54	1
6. กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting help)	147	7.55	5
รวม	1947	100	

ตารางที่ 4-2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะมากเป็นลำดับที่หนึ่ง (51%) ตามด้วยกลวิธีกลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ (13%) และกลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (9%) สำหรับกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารที่นักเรียนใช้น้อยที่สุดคือ กลวิธีการยกตัวอย่าง มีค่าความถี่ในการใช้เพียง 5% เท่านั้น

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6

รายละเอียดผลการเปรียบเทียบประเภทกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมปลาย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ตารางที่ 4-3 เปรียบเทียบค่าความถี่และร้อยละการใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6

กลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (28 คน)	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (22 คน)	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (25 คน)
1. การยืมคำ (Language transfer)			
1.1 กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language switch)	41 (5.18%)	35 (6.91%)	60 (9.24%)
1.2 กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ (Literal translation)	94 (11.87%)	53 (10.47%)	106 (16.33%)
2. กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Mime)	67 (8.46%)	47 (9.28%)	52 (8.01%)
3. กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance)	36 (4.55%)	58 (11.46%)	71 (10.94%)
4. กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification)	36 (4.55%)	23 (4.54%)	37 (5.70%)
5. กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description)	495 (62.50%)	234 (46.24%)	255 (39.29%)
6. กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting help)	23 (2.90%)	56 (11.06%)	68 (10.47%)
รวม	792 (100%)	506 (100%)	649 (100%)

ตารางที่ 4-3 แสดงถึงผลการเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 จากการศึกษาพบว่า กลวิธีที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างใช้มากเป็นลำดับที่หนึ่งคือ กลวิธีการบรรยายลักษณะ ซึ่งนักเรียนทั้งสามระดับชั้นใช้กลวิธีเดียวกันโดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการใช้กลวิธีคิดเป็น 63% นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการใช้กลวิธีคิดเป็น 46% และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้กลวิธีคิดเป็น 39% กลวิธีทางการสื่อสารที่นักเรียนใช้มากเป็นลำดับที่สองกลุ่มตัวอย่างมีการใช้กลวิธีแตกต่างกัน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 4 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการใช้กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ เหมือนกัน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใช้กลวิธีคิดเป็น 12% และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้กลวิธีคิดเป็น 16% ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการใช้กลวิธีทางการสื่อสารที่แตกต่างออกไป คือกลวิธีการหลีกเลี่ยง มีค่าความถี่คิดเป็น 11% และกลวิธีทางการสื่อสารที่นักเรียนใช้มากเป็นลำดับที่สาม พบว่านักเรียนทั้งสามระดับชั้นมีการใช้ที่แตกต่างกัน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใช้กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด มีค่าความถี่คิดเป็น 8% นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้กลวิธีการขอความช่วยเหลือ มีค่าความถี่คิดเป็น 11% และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยง มีค่าความถี่คิดเป็น 11%

จากข้อมูลการแสดงผลการเปรียบเทียบค่าความถี่และร้อยละของการใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 ด้านบน แจกแจงข้อมูลและรายละเอียดของแต่ละระดับชั้น ดังตารางที่ 4-4 ถึง 4-6

ตารางที่ 4-4 ค่าความถี่และร้อยละ การใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	ความถี่ ของกลวิธี	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	จัดลำดับ ความถี่
1. การยืมคำ (Language transfer)			
1.1 กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language switch)	41	5.18	4
1.2 กลวิธีการการพูดแปลคำต่อคำ (Literal translation)	94	11.87	2
2. กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Mime)	67	8.46	3
3. กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance)	36	4.55	5
4. กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification)	36	4.55	5
5. กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description)	495	62.50	1
6. กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting help)	23	2.90	6
รวม	792	100.00	

ตารางที่ 4-4 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะมากเป็นลำดับที่หนึ่ง คิดเป็น 63% กลวิธีที่ใช้มากเป็นลำดับที่สองคือ กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ

คิดเป็น 12% กลวิธีที่ใช้มากเป็นลำดับที่สามคือ กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูดคิดเป็น 8 % และ กลวิธีที่พบการเป็นลำดับสุดท้ายคือ กลวิธีการขอความช่วยเหลือคิดเป็น 3 %

ตารางที่ 4-5 ค่าความถี่และร้อยละ การใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	ความถี่ ของกลวิธี	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	จัดลำดับ ความถี่
1. การยืมคำ (Language transfer)			
1.1 กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language switch)	35	6.91	6
1.2 กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ (Literal translation)	53	10.47	4
2. กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Mime)	47	9.29	5
3. กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance)	58	11.47	2
4. กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification)	23	4.55	7
5. กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description)	234	46.25	1
6. กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting help)	56	11.07	3
รวม	506	100.00	

ตารางที่ 4-5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะ มากเป็นลำดับที่หนึ่งคิดเป็น 46% กลวิธีที่ใช้มากเป็นลำดับที่สองคือ กลวิธีการหลีกเลี่ยง มีการใช้กลวิธีคิดเป็น 11% กลวิธีที่ใช้มากเป็นลำดับที่สามคือ กลวิธีการขอความช่วยเหลือคิดเป็น 11% และกลวิธีที่พบการใช้เป็นลำดับสุดท้ายคือ กลวิธีการยกตัวอย่าง คิดเป็น 5%

ตารางที่ 4-6 ค่าความถี่และร้อยละ การใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	ความถี่ ของกลวิธี	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	จัดลำดับ ความถี่
1. การยืมคำ (Language transfer)			
1.1 กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language switch)	60	9.25	5
1.2 กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ (Literal translation)	106	16.33	2
2. กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช่คำพูด (Mime)	52	8.01	6
3. กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance)	71	10.94	3
4. กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification)	37	5.70	7
5. กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description)	255	39.29	1
6. กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting help)	68	10.48	4
รวม	649	100.00	

ตารางที่ 4-6 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะมากเป็นลำดับที่หนึ่งคิดเป็น 39% กลวิธีที่ใช้เป็นลำดับที่สองคือ กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำคิดเป็น 16% กลวิธีที่ใช้เป็นลำดับที่สามคือ กลวิธีการหลีกเลี่ยงคิดเป็น 11% และกลวิธีที่พบการใช้เป็นลำดับสุดท้ายคือ กลวิธีการยกตัวอย่างคิดเป็น 6%

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย

ตารางที่ 4-7 เปรียบเทียบค่าร้อยละของผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6

ค่าความสำเร็จทาง การสื่อสาร	ม. 4		ม. 5		ม. 6		โดยรวม	
	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ
ผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($8 \leq x \leq 10$)	19	67.86	16	72.73	18	72.00	53	70.67
ผลสำเร็จทางการสื่อสาร ปานกลาง ค่าคะแนนอยู่ ในช่วง ($5 \leq x < 8$)	9	32.14	5	22.73	5	20.00	19	25.33
ผลสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($0 \leq x < 5$)	0	0.00	1	4.54	2	8.00	3	4.00
รวม	28	100.00	22	100.00	25	100.00	75	100.00

จากตารางที่ 4-7 ผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 ซึ่งเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ของทั้ง 3 ระดับชั้นมีผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง โดยจากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 75 คน มีนักเรียนทั้งหมด 53 คน คิดเป็น 71% มีผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง นักเรียนทั้งหมด 19 คน คิดเป็น 25% มีผลสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง และนักเรียนทั้งหมด 3 คน คิดเป็น 4% มีผลสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ โดยสามารถเปรียบเทียบค่าร้อยละผลสำเร็จทางการสื่อสารในแต่ละระดับชั้นได้ดังนี้

ค่าผลสำเร็จทางการสื่อสารจากการใช้กลวิธีอยู่ในระดับสูง ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($8 \leq x \leq 10$) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าสำเร็จทางการสื่อสารสูงคิดเป็น 68% นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 73% และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ค่าเฉลี่ยคิดเป็น 72% ค่าผลสำเร็จทางการสื่อสาร ปานกลาง ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($5 \leq x < 8$) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 32% ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 23% และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 20% ค่าผลสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($0 \leq x < 5$) จากตาราง เห็นได้ว่าไม่มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คนใดได้คะแนนต่ำกว่า 5 คะแนนฉะนั้นค่าเฉลี่ยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จึงเป็น 0 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 5% และนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 8%

ทั้งนี้จากข้อมูลในตารางเปรียบเทียบค่าร้อยละของผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียน ในระดับมัธยมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 ด้านบน สามารถนำมาแจกแจง รายละเอียดเพิ่มเติมดังตารางที่ 4-8 ถึง 4-10

ตารางที่ 4-8 จำนวนนักเรียนและค่าร้อยละผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 28 คน

ค่าความสำเร็จทางการสื่อสาร	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
ผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง	19	67.86
ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($8 \leq x \leq 10$)		
ผลสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง	9	32.14
ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($5 \leq x < 8$)		
ผลสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ	0	0.00
ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($0 \leq x < 5$)		
รวม	28	100.00

จากตารางที่ 4-8 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 28 คน มีนักเรียนที่มีผลสำเร็จ ทางการสื่อสารจากการใช้กลวิธีอยู่ในระดับสูง จำนวน 19 คนคิดเป็น 68% นักเรียนที่มีผลสำเร็จ ทางการสื่อสารปานกลาง จำนวน 9 คนคิดเป็น 32% และจากตารางด้านบนแสดงให้เห็นว่าไม่มี นักเรียนคนใดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้คะแนนต่ำกว่า 5 คะแนน และเห็นได้ว่าผลสำเร็จทางการ สื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่นักเรียนมีผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง

ตารางที่ 4-9 จำนวนนักเรียนและค่าร้อยละของผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 5

ค่าความสำเร็จทางการสื่อสาร	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
ผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($8 \leq x \leq 10$)	16	72.73
ผลสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($5 \leq x < 8$)	5	22.73
ผลสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($0 \leq x < 5$)	1	4.54
รวม	22	100.00

จากตารางที่ 4-9 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 22 คน มีนักเรียนทั้งหมด 16 คนมีผลสำเร็จทางการสื่อสารจากการใช้กลวิธีอยู่ในระดับสูง คิดเป็น 73% นักเรียนที่มีผลสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง จำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 23% และมีนักเรียนที่มีผลสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ จำนวน 1 คนคิดเป็น 5% ซึ่งโดยรวมแล้วผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนใหญ่มีผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง

ตารางที่ 4-10 จำนวนนักเรียนและค่าร้อยละของผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 6

ค่าความสำเร็จทางการสื่อสาร	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
ผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($8 \leq x \leq 10$)	18	72.00
ผลสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($5 \leq x < 8$)	5	20.00
ผลสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ($0 \leq x < 5$)	2	8.00
รวม	25	100.00

จากตารางที่ 4-10 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน มีนักเรียนจำนวน 18 คนมีผลสำเร็จทางการสื่อสารจากการใช้กลวิธีอยู่ในระดับสูง คิดเป็น 72% นักเรียนที่มีผลสำเร็จทางการสื่อสารปานกลาง จำนวน 5 คนคิดเป็น 20% และนักเรียนที่มีผลสำเร็จทางการสื่อสารต่ำ จำนวน 2 คนคิดเป็น 8% โดยจากตารางสามารถแสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 โปรแกรมภาษาไทย: ตรีศึกษา โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 75 คน เพื่อให้เห็นถึงการใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนไทยและครูชาวต่างชาติ

สรุปผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6: ตรีศึกษา โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 75 คน ตามกรอบแนวคิดของทาโรน และยูล์ (Tarone & Yule, 1989) แคสเปอร์ และแฟร์ช (Kasper & Faerch, 1980) และรีเบคก้า (Rebecca, 1990) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการศึกษาและเปรียบเทียบถึงกลวิธีทางการสื่อสารที่นักเรียนใช้ในการสื่อสาร และผลสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนแต่ละระดับชั้น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประเภทของกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4-6 ใช้การสื่อสารโดยกลวิธีที่ใช้พบมากที่สุดคือ กลวิธีการบรรยาย ลักษณะ มีค่าความถี่สูงสุด มีค่าความถี่คิดเป็น 51% ตามด้วยกลวิธีการแปลคำต่อคำ มีค่าความถี่คิดเป็น 13% และกลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด มีค่าความถี่คิดเป็น 9% ตามลำดับ สำหรับกลวิธีการสื่อสารที่ใช้น้อยที่สุดคือ กลวิธีการยกตัวอย่าง มีค่าความถี่คิดเป็น 5%

2. เมื่อนำกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารมาเปรียบเทียบกันพบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 มีการใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะ มากที่สุดเหมือนกันทั้งสามระดับชั้น กลวิธีที่พบการใช้มากเป็นลำดับที่สอง และลำดับที่สาม นักเรียนทั้งสามระดับชั้นมีการใช้ที่แตกต่างกันออกไป

3. จากผลการศึกษาค่าความสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4-6 พบว่าจากนักเรียนส่วนใหญ่ของทั้ง 3 ระดับชั้นมีผลสำเร็จทางการสื่อสารจากการใช้กลวิธีอยู่ในระดับสูงคิดเป็น 71% โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าความสำเร็จทางการสื่อสารใกล้เคียงกัน และมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความความสำเร็จทางการสื่อสารคิดเป็น 68% ซึ่งน้อยที่สุดในกลุ่ม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะ เป็นกลวิธีทางการสื่อสารมากที่สุดมีค่าความถี่คิดเป็น 51% ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดา รามฤทธิ์ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง กลวิธีการทดแทนข้อบกพร่องความรู้ทางด้านคำศัพท์ของนิสิตเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้กรอบการศึกษากลวิธีการสื่อสารตามแนวคิดของ รีเบคก้า (Rebecca, 1990) จากผลการศึกษาพบว่ากลวิธีย่อยที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการอธิบายความ มีค่าความถี่คิดเป็น 61% นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างใช้คำคุณศัพท์ในการอธิบายความเพื่อบอกลักษณะเด่นของสิ่งนั้น เช่น รูปปร่าง รูปทรง สีผม ในการอธิบายถึงลักษณะสิ่งของและบุคคลที่ต้องการจะกล่าวถึง โดยวิธีการนี้สอดคล้องกับกลวิธีการใช้คำสั้น ๆ และง่าย ๆ ในงานวิจัยของ นิภาพร เต่าเทียนไชย (2547) ซึ่งศึกษาเรื่อง การใช้กลวิธีการสื่อสารของผู้ขายสินค้าแบบแผงลอยบริเวณพัฒนาพงษ์ กรุงเทพมหานครพบว่าการใช้คำพูดสั้น ๆ และง่าย ๆ ในการสนทนากับกลุ่มลูกค้าชาวต่างชาตินั้น สามารถทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้าใจความหมายในการขายสินค้า เช่น Cheap หรือ Not expensive ถูกใช้เมื่อต้องการจะบอกว่าสินค้านี้มีราคาถูก หรือหากต้องการจะบอกว่าสินค้านี้มีคุณภาพดีก็จะพูดว่า Good หรือ Very nice เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น อาจอธิบายถึงสาเหตุของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะมากเป็นอันดับหนึ่ง

สังเกตได้ว่าประโยคการบรรยายลักษณะที่นักเรียนใช้สื่อความหมายเป็นประโยคที่บอกถึง รูปปร่าง ลักษณะของสิ่งของ และมีความหมายที่ต้องการสื่อสารชัดเจน

ยกตัวอย่างเช่น

It has square shape. คำที่ขีดเส้นใต้บรรยายถึงลักษณะรูปปร่างอันเด่นชัดที่สุดของสิ่งของนั้น คือมีลักษณะสี่เหลี่ยม

She wear pink dress. คำที่ขีดเส้นใต้บรรยายถึงลักษณะสีชุดของบุคคลในภาพ ซึ่งเป็นสิ่งที่เด่นชัดที่สุดของบุคคลที่อยู่ในภาพกิจกรรม

It red and big. คำที่ขีดเส้นใต้บรรยายถึงลักษณะอันเด่นชัด คือ สีและขนาดของสิ่งของนั้น

ประโยคที่ได้ยกตัวอย่างไว้ด้านบนนั้นแสดงให้เห็นว่า ในการใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะของนักเรียนมีคำที่แสดงถึงสิ่งที่เป็นลักษณะเด่นคือ รูปปร่าง สี และขนาด เพื่อให้ครูเข้าใจในสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึงได้ง่ายขึ้น ซึ่งการบรรยายลักษณะนั้นจะใช้ในกรณีที่ผู้พูดต้องการสื่อสาร

แต่ไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ของสิ่งของที่ต้องการจะกล่าวถึงได้ และการที่นักเรียนเลือกใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะนั้นก็เพื่อต้องการทำให้ครูสามารถเข้าใจในสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง นอกจากนั้นยังพบอีกว่า นักเรียนใช้คำคุณศัพท์สั้น ๆ และเข้าใจง่าย เพื่อไม่ให้เกิดความซับซ้อนในการสื่อสาร เช่น Square shape เพื่ออธิบายรูปร่างลักษณะของสิ่งของที่ต้องการสื่อสาร หรือ Long hair เพื่อต้องการอธิบายว่าบุคคลที่ต้องการจะกล่าวถึงนั้นมีผมยาว เป็นต้น การที่นักเรียนเลือกใช้คำคุณศัพท์สั้น ๆ ในการบรรยายลักษณะนั้น อาจสืบเนื่องมาจากนักเรียนต้องการจะอธิบายให้ครูชาวต่างชาติเข้าใจจึงเลือกใช้คำสำคัญที่เป็นลักษณะเด่นของภาพกิจกรรม เพื่อความรวดเร็วและความถูกต้องในการทำกิจกรรม และอีกประการหนึ่งในการเลือกใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะของนักเรียนนั้น อาจสืบเนื่องมาจากภาพกิจกรรมที่ใช้ในการทำกิจกรรมนั้นต้องใช้คำคุณศัพท์ในการบรรยายซึ่งคำคุณศัพท์ที่กลุ่มตัวอย่างใช้นั้นเป็นการบรรยายถึง รูปร่าง ลักษณะจึงมีความสอดคล้องกับกลวิธีการบรรยายลักษณะ (ภาคผนวก ข) และอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเลือกใช้กลวิธีการดังกล่าวมากที่สุด ดังที่ ขวัญหทัย เจริญ (2545) ได้กล่าวไว้ว่า สาเหตุหนึ่งของผู้สื่อสารเลือกในการใช้กลวิธีการสื่อสารนั้นเนื่องมาจากบริบทภาระงานมีลักษณะบังคับ และเพื่อให้ใช้กลวิธีการสื่อสารได้เหมาะสม จากเหตุผลดังกล่าวนี้เองที่ทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่า ภาพกิจกรรมที่ใช้นั้นมีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. เมื่อเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองระดับชั้น เห็นได้ว่าทั้งสองระดับชั้นมีการใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะมากที่สุดทั้งสองระดับชั้น ในลำดับที่สองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการใช้กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารเหมือนกันนั่นคือ กลวิธีการแปลคำต่อคำ และมีเพียงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เท่านั้นที่ใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยง จากการศึกษาพบว่าเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงคือ นักเรียนไม่สามารถบรรยายถึงภาพกิจกรรมได้จึงเลือกที่จะหลีกเลี่ยงการสนทนาโดยใช้คำว่า Pass หรือ Next เพื่อทำกิจกรรมข้อต่อไป

ยกตัวอย่างเช่น

It shape like er like er.....(silent) pass. จากประโยคสังเกตได้ว่านักเรียนต้องการอธิบายถึงลักษณะของโคมระย้า แต่ไม่สามารถอธิบายต่อไปได้จึงเงียบไปและเลือกจะเลี่ยงการสนทนาโดยใช้คำว่า pass

Teacher can I do next. จากประโยคสังเกตได้ว่านักเรียนใช้ประโยค can I do next เพื่อทำกิจกรรมในข้อต่อไปเมื่อไม่สามารถอธิบายถึงภาพในกิจกรรมได้

ซึ่งภาพกิจกรรมที่นักเรียนมักจะใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงบ่อยทั้งหมดสามภาพคือ Chandelier (โคมระย้า), Trumpet player (นักเป่าทรัมเป็ต), และ Lisa (ผู้หญิงในชุดแต่งงาน) อาจตั้ง

ข้อสังเกตได้ว่า หากนักเรียนได้ภาพเหล่านี้ นักเรียนจะใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงทันที เป็นไปได้ว่าในการทำกิจกรรมที่ต้องเลือกภาพกิจกรรมที่นักเรียนไม่ทราบว่าจะได้ภาพใด เมื่อนักเรียนเห็นภาพดังกล่าวนักเรียนเกิดความวิตกกังวล และนักเรียนไม่สามารถเริ่มอธิบายได้ จึงเลี่ยงที่จะทำกิจกรรม นักเรียนจึงใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยง อีกสาเหตุหนึ่งอาจ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยง ซึ่งต่างจากนักเรียนชั้นอื่น

3. ผลจากการศึกษาค่าความสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 พบว่านักเรียนทั้งสามระดับชั้นมีค่าความสำเร็จทางการสื่อสารสูงคิดเป็น 71% นอกจากกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารที่นักเรียนเลือกใช้ตามที่ได้กล่าวไปแล้วในข้างต้น ในบริบททางการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนนั้น ครูมีการย้ำประโยคที่นักเรียนพูดเพื่อความมั่นใจว่านักเรียนต้องการสื่อสารถึงสิ่งของชนิดใดก่อนระบุคำตอบของภาพบุคคลและสิ่งของที่นักเรียนอธิบายไว้ ยกตัวอย่างเช่น

Student : It brown color.

Teacher : Ok, brown color.

และหากสังเกตจากค่าความสำเร็จทางการสื่อสารแล้ว นักเรียนทั้งสามกลุ่มจะมีค่าความสำเร็จทางการสื่อสารสูงอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากนักเรียนทั้งสามระดับชั้นมีความเคยชินกับการเรียนกับครูต่างชาติตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนจึงมีพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมาบ้าง และเหตุผลอีกประการหนึ่งคือ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของนักเรียน ตามที่ สำเนา ขจรศิลป์ (2538) ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถทางการสื่อสารของนักเรียนนั้นอาจส่งผลมาจากสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมด้านสังคม และสภาพแวดล้อมทางการศึกษา เป็นต้น เนื่องจากโรงเรียนสาธิตอุดมศึกษานั้นมีการจัดการศึกษาแบบสองภาษา คือมีทั้ง โปรแกรมภาษาไทย และโปรแกรมภาษาอังกฤษ ซึ่งในบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์ นักเรียนทั้งสองโปรแกรมมีการทำกิจกรรมร่วมกัน สาเหตุที่สภาพแวดล้อมของโรงเรียนส่งผลต่อค่าความสำเร็จทางการสื่อสารของนักเรียนคือ นักเรียนในโปรแกรมภาษาอังกฤษนั้น โดยส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาวต่างชาติ เช่น ชาวรัสเซีย ฟิลิปปินส์ และเกาหลี เป็นต้น จึงอาจเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ดีและมีค่าความสำเร็จทางการพูดเพื่อการสื่อสารสูงในทุกะดับชั้น

อีกประการหนึ่งที่ได้จากการศึกษางานวิจัยพบว่า ถึงแม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะมีผลสำเร็จทางการสื่อสารสูงแต่นักเรียนมีการสื่อสารที่ผิดรูปไปวายนั่น ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากการมุ่งเน้นความสำเร็จในด้านการสื่อสารมากเกินไปจนทำให้ละเลยความสำคัญของโครงสร้าง

ไวยากรณ์ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ปัญญา รินว้าว (2545) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การมุ่งเน้นทางด้านความสำเร็จในการสื่อสารมากจนเกินไป จะทำให้ละเลยความสำคัญทางด้านโครงสร้างของภาษา และอีกเหตุผลหนึ่งอาจสืบเนื่องมาจากความวิตกกังวลในการทำกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากนักเรียนกังวลต่อผลคะแนนจึงต้องการสื่อสารเพื่อให้ครูชาวต่างชาติตอบคำถามของตนได้ จึงทำให้นักเรียนไม่ได้คำนึงถึงการพูดให้ประโยคครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักไวยากรณ์ ดังที่ ประสาท อิศรปริดา (2535) ได้กล่าวว่า ในขณะที่นักเรียนมีความวิตกกังวลต่ำจะช่วยให้นักเรียนหรือทำงานยาก ๆ ได้ดีกว่าขณะที่มีความวิตกกังวลสูง ซึ่งปัจจัยทั้งสองข้อดังกล่าวมานั้น อาจเป็นสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้นักเรียนใช้ประโยคทางการสื่อสารผิดรูปไวยากรณ์

ยกตัวอย่างเช่น

It have three color. จากประโยคนักเรียนต้องการสื่อสารว่า มีทั้งหมดสามสี แต่หากสังเกตที่รูปประโยคเห็นได้ว่านักเรียนใช้คำว่า have แทนคำว่า has และควรออกเสียง s หลังคำว่า color แต่นักเรียนไม่ได้ออกเสียง เป็นต้น

She have black hair. จากประโยคเห็นได้ว่า นักเรียนใช้คำว่า have ซึ่งใช้กับประธานที่เป็นพหูพจน์ แทนคำว่า has ที่ใช้กับประธานเอกพจน์

ดังนั้นในการสื่อสาร นอกจากจะมุ่งเน้นความสำคัญทางด้าน การสื่อสารเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายแล้ว ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญเรื่องการใช้ไวยากรณ์ด้วยเช่นกัน สืบเนื่องมาจากหลักไวยากรณ์นั้นเป็นพื้นฐานสำคัญของทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ หากมีการปลูกฝังการใช้หลักไวยากรณ์ควบคู่กับการใช้ภาษา นักเรียนจะสามารถนำความรู้ทางภาษาที่ดีไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อไปได้ในอนาคต

จากการศึกษาครั้งนี้กล่าวโดยสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการใช้กลวิธีการบรรยายลักษณะมากที่สุดเหมือนกันทุกระดับชั้นและมีผลสำเร็จทางการสื่อสารสูงอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากกลวิธีการบรรยายลักษณะ ที่นักเรียนใช้นั้นมีการใช้คำคุณศัพท์บอกสี รูปปร่าง รูปทรง อย่างชัดเจนในการอธิบาย ประการที่สอง กิจกรรมที่ใช้มีลักษณะสอดคล้องกับกลวิธีการบรรยายลักษณะ และสิ่งที่ส่งผลต่อผลสำเร็จทางการสื่อสารคือ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการใช้ภาษาอังกฤษ และความคุ้นเคยกับวิธีการสอนของครูผู้สอน แต่ทั้งนี้จากการศึกษาพบอีกว่าถึงแม้ว่านักเรียนจะประสบความสำเร็จในการสื่อสาร แต่เมื่อมาพิจารณาในรูปประโยคที่นักเรียนใช้ในการสื่อสารแล้ว นักเรียนยังมีการใช้ประโยคที่ผิดรูปไวยากรณ์ ซึ่งอาจส่งผลจากความมุ่งเน้นทางด้าน การสื่อสารมากจนเกินไป และความวิตกกังวลในเรื่องผลคะแนนจากการทำกิจกรรมครูผู้สอนจึงควรมีการพัฒนา รูปแบบการสอน และการใช้กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารให้ควบคู่ไปกับการใช้

ไวยากรณ์ให้ถูกต้องเพื่อให้ นักเรียนมีประสิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารที่ดีต่อไปในอนาคต

อย่างไรก็ดีจากการศึกษาเรื่องกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 สามารถแสดงให้เห็นว่า การสื่อสารนั้นไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารโดยกลวิธีใด ผู้พูดนั้นย่อมหวังให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนต้องการจะกล่าวถึง ดังที่ ทาโรน (Tarone, 1980) ได้กล่าวว่า กลวิธีการสื่อสารต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ทำให้คู่สนทนาสามารถเข้าใจกันทั้งสองฝ่าย ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จากการทำวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน และสามารถปลูกฝังให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการใช้ภาษามีใช้แต่เพียงภาษาอังกฤษแต่ยังรวมไปถึงการใช้ภาษาอื่น ๆ ที่เป็นภาษาที่สองด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4-6 เป็นการศึกษาเพื่อให้เห็นถึงกลวิธีทางการสื่อสารและผลสำเร็จทางการสื่อสาร ซึ่งผลออกมาว่านักเรียนสามารถถึงกลวิธีทางการสื่อสารต่าง ๆ มาใช้ในการสื่อสารได้อย่างดี แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่างานวิจัยเรื่อง กลวิธีเพื่อการสื่อสารนั้นยังมีเรื่องอื่น ๆ ที่ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติม ดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อครูผู้สอน

1. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เห็นได้ว่า ถึงแม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะสามารถใช้กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสารให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจได้อย่างดีเห็นได้จากผลสำเร็จทางการสื่อสารของทั้ง 3 ระดับชั้น ที่มีผลสำเร็จทางการสื่อสารสูง แต่เมื่อมาวิเคราะห์ที่รูปประโยคจะเห็นได้ว่านักเรียนมีการใช้รูปประโยคที่ผิดไวยากรณ์ ซึ่งนอกจากครูผู้สอนจะให้ความสำคัญในเรื่องของการพูดเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์แล้ว ครูผู้สอนก็ควรส่งเสริมและให้ความสำคัญในเรื่องของการพูดที่ถูกหลักไวยากรณ์ด้วยเช่นกัน

2. ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการใช้กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร และควรนำไปปรับใช้ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน และสามารถนำไปพัฒนาเป็นเพื่อให้เป็นเครื่องมือทางการสื่อสารระหว่างครูชาวต่างชาติและนักเรียน มุ่งเน้นถึงวิธีการสื่อสารเพื่อให้เข้าใจในสิ่งที่ทั้งครูและนักเรียนต้องการจะสื่อสารให้มีความเข้าใจตรงกัน

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. นอกจากการศึกษาวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมปลายแล้ว ควรมีการศึกษาวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือในระดับประถมศึกษา เนื่องจากในปัจจุบัน โรงเรียนในประเทศไทย จำนวนมาก ได้เปิดเป็น โรงเรียนสองภาษา เพื่อเน้นเรื่องการใช้ภาษาต่าง ๆ เพื่อเป็นภาษาที่สองมากขึ้น ฉะนั้นการศึกษากลวิธีทางการสื่อสารใน โรงเรียนสองภาษาน่าจะมีข้อที่น่าสนใจและต่อยอดงานวิจัยได้

2. งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจาก โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา มีชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงชั้นละ 1 ห้องเรียน และเป็นสายศิลป์-คำนวณเท่านั้น จึงไม่สามารถนำผลการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ไปเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างเรียนในสายวิทย์-คณิต หรือสายศิลป์-ภาษา

บรรณานุกรม

- กฤตพร บุญกรินทร์. (2550). *ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของมัคคุเทศก์ชาวไทยในจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539*. กรุงเทพฯ: อรุณสา
ลาดพร้าว.
- กาญจนา เสียรประภัสสร. (2538). *ความสามารถด้านกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสามัญศึกษา*. เข้าถึงได้จาก
<http://cuir.car.chula.ac.th/browse?type=author&value=>
- กิดานันท์ มะลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญหทัย เชิดชู. (2545). *การศึกษากลวิธีการสื่อสารในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โปรแกรมภาษาอังกฤษ, สถาบันราชภัฏเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2540). *เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎี
การสอนเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 1-8 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2542). *เอกสารการสอนชุดวิชา Language for
communication, สาขานิเทศศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จูไรรัตน์ ลักษณ์ศิริ. (2548). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- ญาดา रामฤทธ์. (2552). *กลวิธีการทดแทนข้อบกพร่องความรู้ทางคำศัพท์ของนิสิตเอก
ภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยบูรพา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ดารณี สุวรรณวารี. (2550). *กลวิธีการสื่อสารในทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนวดี บุญลือ. (2539). *แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสาร*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1-8* (หน้า 7-11), (พิมพ์ครั้งที่ 13). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช.
- ธิดิกพ ชยธวัช. (2548). *แม่ไม้บริหาร*. กรุงเทพฯ: ซี.พี. บุ๊ค แสตนด์คาร์ด.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2542). *การสื่อสารรณรงค์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์เน้นการเจาะจงกลุ่ม*. เชียงใหม่: ไร่เขียว.
- นิภาพร เล่าเทียนไชย. (2547). *กลวิธีการขายสินค้าของผู้ขายสินค้าแฉงลอยบริเวณพัฒนาพงศ์เพื่อวัตถุประสงค์ในการขายสินค้า*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประเทือง ใจหาญ. (2546). *การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้และไม่ใช้กิจกรรมการละคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและวิธีการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2535). *ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางสติปัญญา ด้านการคิดตามแนวเพียเจท์*. เข้าถึงได้จาก <http://rir.nrct.go.th/drupal-ir/?q=node/94021>
- ปรัชญา อาภากุล. (2548). *ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ปราณี กุลละวณิชย์. (2544). *ภาษาทัศน*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญหานันท์ รินง้าว . (2545). *การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีวีดิทัศน์ประกอบเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดและแรงจูงใจ*. เข้าถึงได้จาก http://library.cmu.ac.th/digital_collection/theses/fulltext.php
- ภาษาที่มีใช้ทั่วโลก. (2555). เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ภาษาทั่วโลก>
- ระวีวรรณ ประกอบผล. (2540). *องค์ประกอบและกระบวนการของการสื่อสาร*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1-8* (หน้า 18-22), (พิมพ์ครั้งที่ 13). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช.
- รัฐจิตร แก้วจำปา. (2544). *การสื่อทางภาษา*. กรุงเทพฯ: เรื่องแสงการพิมพ์.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525* (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542*.
กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- เรียนสิงคโปร์ดอทคอม. (2553). *ความสำคัญของภาษาอังกฤษ*. เข้าถึงได้จาก
<http://www.riasingapore.com/>
- วิญญา วิชาลาภรณ์. (2540). *การวิจัยทางการศึกษา หลักและแนวทางปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ:
คอมแพ็คปริ้นท์.
- วิรัช สงวนวงษ์วาน. (2547). *การจัดการและพฤติกรรมองค์กร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ศุภรัตน์ ฐิติกุลเจริญ. (2540). *ทฤษฎีการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สวนิต ขมาภัย. (2535). *หลักการพูดหน้าที่ยุวมชน สื่อมวลชน และในองค์กร*. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทรา อัยรานุเคราะห์. (2539). *การใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา*
(พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนิสิต 2: การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- เสนาะ ดิยาวี. (2538). *การสื่อสารในองค์กร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, ฉบับสมบูรณ์. กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ. (2552). เข้าถึงได้จาก
http://www.curriculum51.net/viewpage.php?t_id=64
- Corder, P. (1982). Strategies of communication. In C. Faerch, & G. Kasper (Eds.), *Strategies in Interlanguage communication*, (pp. 100-118). London: Longman.
- Dornyei, Z. (1995). On the teach ability of communication strategies. *TESOL Quarterly*, 29(1), 55-85.
- Emma, M. D. (1992). Self-repetitions: Analyzing the speech of Spanish and English bilingual children. *Dissertation Abstracts International*, 1892-A, 53.

- Faerch, C., & Kasper, G. (1983). Plan and strategies in foreign language communication. In *Strategies in intern language communication*, (pp. 20-60). London: Longman
- Jcak, C., & Chunk, S. (2009). *Passage student edition. Student's book 1*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Le, T. T. H. (2006). *Teaching communication strategies to Vietnamese learner of English*. Unpublished Dissertation: Columbia University
- McQuail, D. (2005). *Mass communication theory* (5th ed.). London: Sage.
- Miller, A. (1951). *Language and communication*. New York: McGraw-Hill.
- Munoz - Duston, E. (1992). Self-repetitions: Analyzing the speech of Spanish and English bilingual children. *Dissertation Abstracts International* ,53(4), 43-48.
- Osgood, E. (1971). *Nature of communication between humans*. New York: A Source Book.
- Oxford, R. L. (1996). Employing a questionnaire to assess the use of language learning strategies. *Applied Language Learning*, 7, 25-45.
- Poulisse, N., & Schils, E. (1989). The influence of task-and proficiency-related factor on the use of compensatory strategies: A quantitative analysis. *Language Learning*, 39, 15-48.
- Richards, J. C., & Sandy, C. (1998). *Passages: An upper-level multi-skill course: Student's book 1*. New York: Cambridge.
- Ruesch, J., & Bateson, G. (1951). *Communication: The social matrix of psychiatry*. New York: W.W. Norton & Co.
- Selinker, L. (1972). Interlanguage. *IRAL*, 10, 209-230
- Si-Qing, C. (1990). A study of communication strategies in inter language production by Chinese EFL learners. *Language Learning*, 40(2), 155-187.
- Tanaka, K. (1994). Strategies in second language communication: A case study of adults learner of English in Japan. *Dissertation Abstracts International*, 54, 3237-A.
- Tarone, E. (1977). Conscious Communications Strategies in Interlanguage: A Progress Report in TESOL 77 Teaching and Learning English as a Second Language, Edited by H. Brown
- Tarone, E. (1980). Communication strategies, foreign talk, and repair in interlanguage. *Language Learning*, 30(2), 417-431.
- Tarone, E. (1981). *Some thoughts on the nation of communication strategy*. Washington, DC: TESOL.

Tarone, E., & Yule, G. (1989). *Eliciting the performance of strategic competence*. Washington, DC: Newbury House.

Varadi, T. (1980). Strategies of target language learner communication: Message adjustment. *International Review of Applied Linguistics*, 18, 59-71.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางรอบการวิเคราะห์กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร
ตารางบันทึกกลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ตารางการให้คะแนนกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร

ตารางที่ ก-1 กรอบการวิเคราะห์กลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร

กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่าง
<p>1. การยืมคำ (Language Transfer) เป็นกลวิธีการยืมคำจากภาษาแม่มาใช้ในการสื่อสาร หรือการใช้โครงสร้างของภาษาแม่ โดยการเรียงประโยคโดยใช้โครงสร้างประโยคแบบภาษาแม่ โดยแบ่งได้ 2 ประเภทดังนี้</p> <p>1.1 กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language Switch) เป็นการพูดในลักษณะที่ผู้พูดไม่ทราบคำศัพท์ที่ต้องการพูด จึงนำภาษาแม่มาใช้ในการสื่อสาร</p> <p>1.2 กลวิธีการแปลคำต่อคำ (Literal Translation) เป็นการพูดโดยการเรียงโครงสร้างประโยคแบบภาษาแม่</p>	<p>- Where is my รองเท้า?</p> <p>- Sock black</p>
<p>2. กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Mime) เป็นกลวิธีการสื่อสารโดยการใช้อวัจนภาษาเข้ามาช่วยในการสื่อสาร เช่น การใช้ท่าทาง, การแสดงออกทางสีหน้า, การเคลื่อนไหวมือหรือร่างกาย เป็นต้น</p>	<p>- Who can, uh, uh...(gesture), like this. (ทำท่าตัดต้นไม้)</p>
<p>3. กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance) เป็นกลวิธีการพูดที่หลีกเลี่ยงเพื่อแก้ไขปัญหาที่ผู้พูดไม่รู้ว่าจะอธิบายเรื่องนั้นได้อย่างไร</p>	<p>- Let's talk something else.</p>
<p>4. กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดนั้นยกตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ฟัง</p>	<p>- For example, the Iraq and Iran region war, if you don't take sides you... very correct judgment.</p>
<p>5. กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description) เป็นกลวิธีการอธิบาย บรรยายถึงลักษณะต่างๆ ในกรณีที่ผู้พูดไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ที่ตนต้องการจะสื่อสารได้</p>	<p>- Its shape is square.</p>
<p>6. กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting Help) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดของความช่วยเหลือจากคู่สนทนาเมื่อผู้พูดนั้นไม่สามารถพูดต่อในประโยคนั้นได้</p>	<p>- What do you call? หรือ Could you speak slowly, I don't understand.</p>

ตารางที่ ก-2 บันทึกกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร

บันทึกกลวิธีการพูดเพื่อการสื่อสาร	
กลวิธีการพูดเพื่อสื่อสาร	ความถี่
กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language Switch)	
กลวิธีการแปลคำต่อคำ (Literal Translation)	
กลวิธีการสื่อสาร โดยไม่ใช้คำพูด (Mime)	
กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance)	
กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification)	
กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description)	
กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting Help)	

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ตารางที่ ก-3 การให้คะแนนกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร

กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร	
การอธิบายลักษณะบุคคลและเครื่องแต่งกาย	คะแนน
ภาพที่ 1	
ภาพที่ 2	
ภาพที่ 3	
ภาพที่ 4	
ภาพที่ 5	
การอธิบายลักษณะสิ่งของเครื่องใช้	
ภาพที่ 1	
ภาพที่ 2	
ภาพที่ 3	
ภาพที่ 4	
ภาพที่ 5	
คะแนนรวม	

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ภาคผนวก ข

ภาพลักษณะบุคคลและเครื่องแต่งกาย

ภาพลักษณะสิ่งของเครื่องใช้

1. Sofa

2. Clock

3. Cupboard

4. Jug

5. Flower pot

1. picture

2. chandelier

3. clock

4. table

5. book

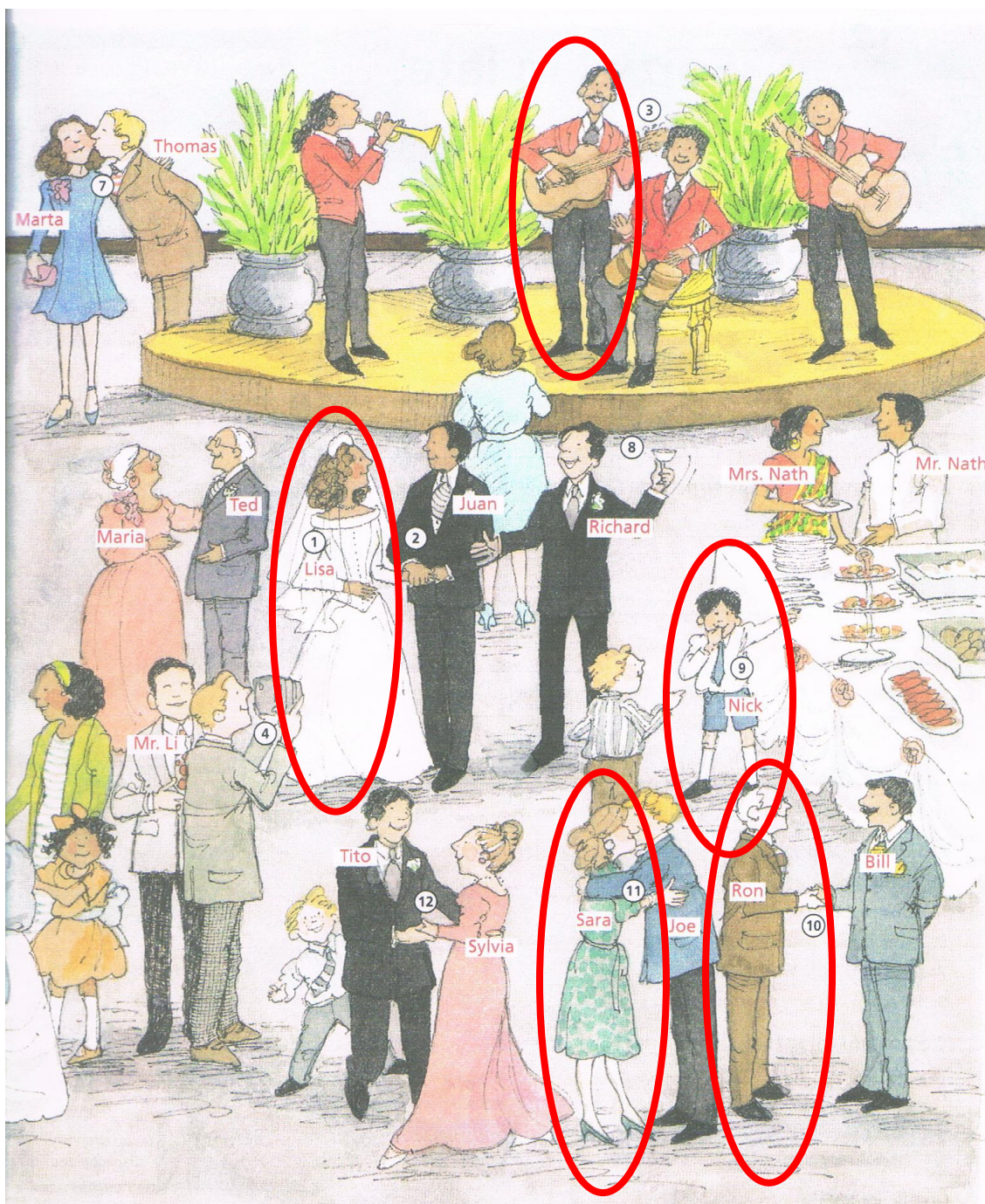
1. lamp

2. cup

3. curtain

4. sofa

5. jug

1. Sara

2. Guitar player

3. Ron

4. Nick

5. Lisa

1. Tito 2. Mrs. Nath 3. Girl in orange dress 4. Richard 5. Trumpet player

1. Juan 2. Maria 3. Photographer 4. Bill 5. Sylvia

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 – 6

ตารางที่ ค-1 กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language switch)

กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการใช้กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการวิเคราะห์
<p>การยืมคำ (Language Transfer)</p> <p>➤ กลวิธีการพูดภาษาแม่ปะปนภาษาที่สอง (Language Switch)</p>	<p>Student: Er! It <u>อยู่บน</u> book.</p> <p>Teacher: Ok, on the book?</p> <p>Student: Yes yes.</p>	<p>นักเรียนต้องการสื่อสารว่าของสิ่งนั้นวางอยู่บนหนังสือ ซึ่งต้องพูดว่า It's on top of the book. แต่นักเรียนใช้คำว่า <u>อยู่บน</u> ซึ่งเป็นภาษาแม่ร่วมกับภาษาที่สองในการสื่อสาร</p>
	<p>Student: Teacher, <u>แขวน</u> on wall.</p> <p>Teacher: Hang on the wall</p>	<p>นักเรียนใช้คำว่า <u>แขวน</u> ในประโยค โดยที่นักเรียนต้องการจะสื่อสารกับครูว่า Teacher, <u>hang</u> on the wall. แต่นักเรียนใช้คำว่า <u>แขวน</u> ซึ่งเป็นภาษาแม่ในประโยคการสื่อสาร</p>
	<p>Student: It color <u>สีแดง</u> use for sit.</p> <p>Teacher: Ha, you mean red color?</p>	<p>นักเรียนต้องการจะบอกถึงสีของโซฟาเพื่ออธิบายลักษณะของสิ่งของชิ้นนั้น จึงใช้คำว่า <u>สีแดง</u> ซึ่งเป็นภาษาแม่แทนคำว่า RED ในภาษาอังกฤษ เพื่อต้องการจะอธิบายถึงสีของสิ่งของ</p>
	<p>Student: Er! <u>อันนั้น สี brown color.</u></p> <p>Teacher: Ok, brown color.</p>	<p>นักเรียนพูดว่า <u>อันนั้น สี brown color!</u> เพื่อต้องการบอกสีของสิ่งของเพื่อต้องการสื่อสารให้คุณครูเข้าใจว่าตนจะอธิบายถึงสิ่งของชิ้นใด</p>
	<p>Student: Teacher you <u>can ดมได้ smell หอม</u></p> <p>Teacher: I can smell, Ok.</p>	<p>นักเรียนพูดว่า <u>can ดมได้ smell หอม</u> เพื่อต้องการที่จะสื่อสารว่าสิ่งนั้นหมายถึงอะไร โดยการใช้ภาษาแม่เข้ามาช่วยในการอธิบายถึงสิ่งนั้น</p>

ตารางที่ ค-2 กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ (Literal translation)

กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการใช้กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการวิเคราะห์
➤ กลวิธีการพูดแปลคำต่อคำ(Literal Translation)	Student: <u>Color hair brown.</u> Teacher: Ok, brown hair.	นักเรียนพูดว่า <u>Color hair brown.</u> เพื่อต้องการที่จะสื่อสารถึงสีผมของบุคคลในภาพ โดยใช้วิธีการเรียงประโยคตามภาษาแม่
	Student: <u>He wear sock white.</u> Teacher: White sock.	จากประโยค <u>He wear sock white</u> สังเกตได้ว่านักเรียนเรียงประโยคในการสื่อสารตามภาษาแม่ เพื่ออธิบายถึงบุคคลในภาพว่าใส่ถุงเท้าสีขาว
	Student: <u>It stay center room.</u> Teacher: What do you mean?	นักเรียนอธิบายถึงสิ่งของโดยพูดว่า <u>It stay center room</u> เพื่อต้องการสื่อสารว่าสิ่งของนั้นวางอยู่กลางห้อง โดยการสื่อสารนั้นนักเรียนสื่อสารโดยการวางประโยคตามแบบภาษาแม่
	Student: <u>He wear suit red.</u> Teacher: OK, and what else.	นักเรียนอธิบายถึงชุดที่บุคคลในภาพสวมใส่โดยพูดว่า <u>He wear suit red</u> ซึ่งเป็นการอธิบายโดยการวางประโยคตามแบบภาษาแม่เพื่อสื่อสารให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจ
	Student: Er! You can <u>use drink coffee.</u>	นักเรียนอธิบายถึงสิ่งของโดยพูดว่า You can <u>use drink coffee!</u> เพื่อต้องการให้อีกฝ่ายเข้าใจในสิ่งที่ตนจะกล่าวถึง สังเกตได้ว่าประโยคที่ใช้อธิบายนั้นเป็นการวางประโยคตามภาษาแม่เพื่อใช้ในการสื่อสาร

ตารางที่ ค-3 กลวิธีการสื่อสาร โดยไม่ใช้คำพูด (Mime)

กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการใช้กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการวิเคราะห์
กลวิธีการสื่อสาร โดยไม่ใช้คำพูด (Mime)	Student: Er! Teacher it do like this.....(<u>แสดงท่าทางนั่ง</u>) Teacher: Ok.	นักเรียนสื่อสารโดยการแสดงท่าทางนั่งเพื่อต้องการสื่อสารให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจโดยใช้การสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด กล่าวคือใช้ท่าทางในการสื่อสารแทนการใช้คำพูด
	Student: Inside have er! This..... <u>ทำมือเป็นรูปสามเหลี่ยมเหมือน</u> <u>(ภูเขา</u> Teacher: Think what.	นักเรียนต้องการจะสื่อสารว่าสิ่งนั้นคือเขา แต่ไม่สามารถหาคำศัพท์มาอธิบายได้ จึงใช้ท่าทางประกอบเพื่ออธิบายถึงสิ่งนั้นแทนการใช้คำพูด เพื่อให้อีกฝ่ายเข้าใจ
	Student: He do like this... <u>แสดง</u> <u>(ท่าทางเปิดประตู)</u> Teacher: I see.	นักเรียนสื่อสารโดยการแสดงท่าทางเปิดประตูแทนการใช้คำพูดเพื่ออธิบายถึงลักษณะของประตู เพื่อให้อีกฝ่ายเข้าใจถึงสิ่งที่ต้องการจะสื่อสาร
	Student: He er! He... <u>เดินไปจับ</u> <u>(มือเพื่อน)</u> do like this. Teacher: Oh ok	นักเรียนต้องการจะสื่อสารถึงการทักทายแบบจับมือ แต่ไม่สามารถอธิบายเป็นคำพูดได้ จึงใช้การแสดงท่าทางโดยการเดินไปจับมือกับเพื่อนอีกคน เพื่อแสดงให้อีกฝ่ายเข้าใจ
	Student: It has er! <u>ชี้ไปที่</u> <u>(หลอดไฟ)</u> same same like that teacherand have er! <u>วาดรูป</u> <u>(สามเหลี่ยมบนอากาศ)</u> shape. Teacher: Yes.	นักเรียนไม่สามารถอธิบายถึงโคมไฟได้ จึงใช้วิธีการชี้ไปที่หลอดไฟและวาดรูปสามเหลี่ยมบนอากาศเพื่ออธิบายถึงลักษณะของโคมไฟแทนการใช้คำพูดในการอธิบาย

ตารางที่ ค-4 กลวิธีการหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนา (Topic avoidance)

กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการใช้กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการวิเคราะห์
กลวิธีการหลีกเลี่ยง (Avoidance) ➤ การหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนา (Topic Avoidance)	Student: Er! Pass I cannot.	นักเรียนใช้คำว่า pass เพื่อหลีกเลี่ยงหัวข้อการสนทนาในกิจกรรมข้อนี้
	Student: Teacher can I do next.	นักเรียนใช้คำว่า can I do next. เพื่อข้ามการสนทนาในข้อนี้ไป
	Student: Pass this.	นักเรียนใช้คำว่า Pass this! เพื่อข้ามการทำกิจกรรมในข้อนี้ไปทำข้อต่อไป
	Student: Teacher it shape like er like.....(silent) pass	นักเรียนพยายามอธิบายมาถึงช่วงหนึ่งของประโยคก็หยุดชะงัก จากนั้นจึงใช้คำว่า pass ในการหลีกเลี่ยงหัวข้อการสนทนา
	Student: Teacher it look like er um(silent) ขอทำข้อต่อไปนะคะ	นักเรียนพยายามที่จะอธิบายถึงสิ่งของสิ่งนั้น แต่ไม่สามารถอธิบายได้ก่อนจะเงียบไปชั่วขณะหนึ่งและพูดว่า ขอทำข้อต่อไปนะคะ เป็นภาษาไทย เพื่อเป็นการละข้อความจากข้อนี้เพื่อไปทำกิจกรรมข้อต่อไป
	Student: She small and and(silent) orange and....(silent) pass this one.	สังเกตได้ว่านักเรียนพยายามอธิบายถึงลักษณะของบุคคลในภาพ และพยายามที่จะอธิบายต่อ แต่ไม่สามารถจะอธิบายต่อไปได้ จึงพูดว่า pass this one! เพื่อละการสนทนาในข้อนี้เพื่อที่จะทำกิจกรรมในข้อต่อไป

ตารางที่ ค-5 กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification)

กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการใช้กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการวิเคราะห์
กลวิธีการยกตัวอย่าง (Exemplification)	Student: It tall and have thing inside like books picture and glass.	นักเรียนอธิบายโดยการใช้กลวิธีการยกตัวอย่าง โดยใช้คำว่า Like เพื่อแสดงให้เห็นสิ่งของที่ยกตัวอย่าง เพื่ออธิบายถึงสิ่งของที่ต้องการจะสื่อสาร
	Student: Inside have view such as mountain, tree and sky.	จากประโยคสามารถสังเกตได้ว่านักเรียนใช้กลวิธีการยกตัวอย่างโดยการใช้คำว่า such as เพื่อแสดงให้เห็นสิ่งของที่เป็นบริบทของสิ่งของที่ต้องการจะสื่อสาร
	Student: They play many thing for sample guitar. Teacher: For example.	นักเรียนใช้คำว่า for sample เพื่อเป็นการยกตัวอย่างสิ่งของที่เป็นองค์ประกอบ เพื่อต้องการให้อีกฝ่ายทราบถึงบุคคลที่ตนเองต้องการจะอธิบายถึง
	Student: She dress has color like green, red yellow and have gold earring. Teacher: ok.	นักเรียนใช้คำว่า Like เพื่อยกตัวอย่างสีของเสื้อผ้าเพื่อให้อีกฝ่ายรับรู้ว่าคุณต้องการจะกล่าวถึงบุคคลใดในภาพ
	Student: It can use for many thing er like put water put tea put coffee	นักเรียนใช้คำว่า Like เพื่อยกตัวอย่างขยายความถึงสิ่งของที่คุณต้องการจะกล่าวถึง เพื่ออธิบายถึงของชิ้นนั้นให้อีกฝ่ายเข้าใจ

ตารางที่ ค-6 กลวิธีการบรรยายลักษณะ(Description)

กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการใช้กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการวิเคราะห์
กลวิธีการบรรยายลักษณะ (Description)	Student: She small wear orange dress and has curly hair. Teacher: Ok she is this girl right?	นักเรียนอธิบายถึงบุคคลในภาพโดยการบรรยายลักษณะรูปร่างโดยพูดว่า she small บรรยายถึงชุดที่ใส่คือ wear orange dress และบรรยายลักษณะของผมคือ curly hair จึงทำให้อีกฝ่ายเข้าใจว่านักเรียนหมายถึงบุคคลใดในภาพ
	Student: He has black hair and wear white shirt. Teacher: He is Nick.	นักเรียนอธิบายถึงบุคคลในภาพโดยการบรรยายสีผมคือ black hair และบรรยายถึงสีเสื้อคือ white shirt
	Student: It tell you time have number shape like house and has small bird. Teacher: It is a clock.	นักเรียนอธิบายถึงสิ่งของในภาพโดยบรรยายถึงการใช้งานคือ it tell you time บรรยายองค์ประกอบของสิ่งของคือ have number และ have small bird และบรรยายถึงลักษณะของสิ่งของคือ shape like house เพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งที่ตนต้องการจะสื่อสาร
	Student: Itred big and soft. You can sit. Teacher: Sofa	นักเรียนอธิบายถึงสิ่งของนั้นโดยบรรยายถึงสีของสิ่งของคือ it red บรรยายลักษณะคือ big and soft และบรรยายว่าสามารถใช้ทำอะไร คือ you can sit เพื่อขยายความสิ่งขิงที่นักเรียนต้องการจะสื่อสาร
	Student: She wear green and has brown hair. Teacher: Sara	นักเรียนอธิบายถึงบุคคลในภาพโดยบรรยายถึงสีของชุด she wear green dress และบรรยายถึงสีผมคือ brown hair

ตารางที่ ค-7 กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting)

กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการใช้กลวิธีการสื่อสาร	ตัวอย่างการวิเคราะห์
กลวิธีการขอความช่วยเหลือ (Getting)	Student: (look at her friend) <u>สีม่วงอะไรนะ</u> violet ใช่ปะ	นักเรียนต้องการอธิบายถึงสีของสิ่งนั้น แต่ไม่แน่ใจว่า สีม่วง คือ violet ใช่หรือไม่ จึงหันไปขอความช่วยเหลือเพื่อนเพื่อความแน่ใจ
	Student: She have er <u>ผมหยิกนี่อะไรนะ</u>	นักเรียนไม่ทราบว่า ผมหยิก ในภาษาอังกฤษคือคำว่าอะไร นักเรียนจึงขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเพื่อจะได้สื่อสารให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจ
	Student: He old and <u>ใส่แว่น</u> ภาษาอังกฤษว่าไงอะ	นักเรียนไม่ทราบว่าคำว่า ใส่แว่น ในภาษาอังกฤษใช้คำว่าอะไร จึงขอความช่วยเหลือจากเพื่อนข้างๆ เพื่อให้ช่วยบอกคำศัพท์คำนั้น
	Student: It shape <u>สี่เหลี่ยมเนี่ย square หรือ circle</u> นะ	นักเรียนไม่แน่ใจว่าสี่เหลี่ยมใช้คำว่าอะไรระหว่าง square กับ circle จึงขอความช่วยเหลือจากเพื่อนให้ช่วยบอกว่าควรใช้คำใดจึงจะถูกต้อง
	Student: It tell you time and <u>แขวน</u> <u>แขวน</u> เออ ภาษาอังกฤษคืออะไรนะ	นักเรียนไม่สามารถนึกคำศัพท์ ภาษาอังกฤษของคำว่า แขวน ได้ จึงขอความช่วยเหลือจากเพื่อนให้บอกคำศัพท์คำนั้นเพื่อจะได้สื่อสารถูกต้อง